

Dujto zvitkos le Samueloskro

O David pes dodžanel pal o meriben le Sauloskro

¹ Pal o meriben le Sauloskro o David avla pale andral o mariben, andre savo domardā le Amaleken, a ačhiла duj džives andro Ciklag. ² Pro trito džives avla ko David jekh murš andral le Sauloskro taboris. Leskre gada sas čhingerde a pro šero les sas o prachos. Sar avla ko David, peļa pro khoča angļal leste.

³ A o David lestar phučla: „Khatar aves?“

„Denašlom andral o izraeliko taboris,“ ov odphendā le Davidoske.

⁴ „Phen mange, so pes ačhiла?“ phučla lestar o David.

„O murša denašle andral o mariben,“ ov odphendā. „But lendar pele a mule. Muļa the o Saul the leskro čhavo o Jonatan.“

⁵ O David mek phučla le terne muršestar: „Sar džanes, hoj o Saul the leskro čhavo o Jonatan mule?“

⁶ O terno murš leske odphendā: „Somas pro verchos Gilboa a dikhłom, sar o Saul pes predemel la kopijaha a o murša pro verdana the pro graja les dochuden. ⁷ Sar pes o Saul visarda, dikhļa man a vičindā man. A me phendom: ‚Kade som!‘ ⁸ Ov mandar phučla: ‚Ko sal tu?‘ Odphendom: ‚Me som Amalekos.‘ ⁹ Paļis mange phendā: ‚Av kade paš ma a murdar man, bo mek dživav, ale hin man bare dukha.‘ ¹⁰ Avke geļom

paš leste a murdardom les, bo džanavas, hoj ola dukha imar na predživela. Paļis leske iļom tele e koruna pal o šero the o naramkos pal o vasta a andom oda tuke, rajeja miro.“

¹¹ Sar o David oda šunda, takoj pre peste čhingerda o gada a kerde oda the leskre murša, save sas leha. ¹² Andre bari žaļa rovenas a poscinenas pes dži rači vaš o Saul the vaš leskro čhavo Jonatan; vaš calo Izrael the vaš o manuša le RAJESKRE, bo sas murdarde andro mariben.

¹³ Androda o David phučla ole terne muršestar: „Khatar sal?“

Ov ophēnda: „Me som jekhe Amalekoskro čhavo, cudzincos, savo bešav andre tumari phuv.“

¹⁴ Avke o David lestar phučla: „Sar tut opovažindal te thovel tiro vast a te murdarel le RAJESKRE pomazimen kralis?“

¹⁵ Paļis o David vičinda jekhes peskre terne muršendar a prikazinda leske: „Av kade a murdar les.“ Avke ov gelā a murdarda les. ¹⁶ Bo o David phēnda: „Tiro rat mi perel pre tiro šero! Bo korkoro tut pridžanlal, hoj murdardal oles, kas o RAJ pomazinda kraliske upral o Izrael.“

Le Davidoskri žaļakri gili

¹⁷ Avke o David gilāda žaļakri gili prekal o Saul the prekal leskro čhavo Jonatan. ¹⁸ Vičinda la „E Gili pal o lukos“ a prikazinda le Judaskre manušenge, hoj pes la te sikaven. Hiņi pisimen andro zvitkos le Jašariskro.

¹⁹ „Ó, Izrael, tiro baripen the radišagos akana pašlon pro brehi!

Ó, sar pele ola zorale murša!

²⁰ Ma vakeren pal oda andro Gat,
aňi ma rozlidžan oda pal o ulici andro Aškalon,
hoj te na radisalon o čhaja le Filištincengre;
o čhaja olengre, ko nane obrezimen, hoj te na
asan.

²¹ Tumen, verchale, so san andre Gilboa:
Te na tumen cindarel e rosa aňi te na del o
brišind pre tumende,
aňi o malí te na den o užipen,
bo ode sas andre melarde o štiti le zorale
muršengre
a o štitos le Sauloskro imar nane buter makhlo
le olejoha,
²² ale le rateha the le zorale muršengre žiroha,
save mule.

O lukos le Jonatanoskro šoha na našada peskro
cielos
a e šabla le Sauloskri sas furt čaľardí leskre
ňeprijateľendar.

²³ Ajse šukar the igen vzacna sas o Saul the o
Jonatan;

aňi o meriben len naští rozdelinda.
On sas richleder sar o orli a zoraleder sar o Ľevi.
²⁴ Čhajale le Izraeloskre, roven upral o Saul!
Ov tumen urelas andro purpurova gada
le šukar pochtanestar;

le somnakune vecenca tumenge len šukaľarelas.

²⁵ Ó, sar pele o zorale murša andro mariben!

Pre tire uče thana pašlol o Jonatan mulo!

²⁶ Bari žaľa man hin pal tu,

Jonatan, phraloro miro.

Salas mange igen vzacno

a tiro kamiben ke mande sas igen šukar,

feder sar o kamiben le džuvlengro.

²⁷ Ó, sar pele o zorale murša!

O maribnaskre zbraňe sas zničimen!“

2

O David ačhel kraliske upral e Judsko

¹ Palis o David phučla le RAJESTAR: „Kames, hoj te džav andre varesavo judsko foros?“

„Dža!“ odphenda leske o RAJ.

„Kaj kames, hoj te džav?“ phučla pale o David.

„Andro Hebron,“ odphenda o RAJ.

² Avke o David ode geļa a leha the leskre duj romňija, e Achinoama andral o Jezreel the e Abigajil andral o Karmel, leskri romni pal o Nabal. ³ O David ilā peha the peskre muršen lengre famelijenca a bešenas andro Hebron the andro hebroňika fori. ⁴ Palis avle o murša andral e Judsko a pomazinde ode le David kraliske upral o kmeňos le Judaskro.

Sar o David šunda, hoj o manuša andral o Jabeš-Gilead parunde le Saul, ⁵ bičhadá peskre muršen, hoj te džan ko Jabeš-Gilead te phenen le manušenge: „Mi požehňinel tumen o RAJ, bo presikadan o jileskeriben tumare rajeske le Sauloske oleha, hoj les parundan. ⁶ Akana o RAJ mi presikavel tumenge o jileskeriben the e pačiv. Kamav tumenge te visarel pale oda lačipen, so kerđan. ⁷ Ale akana aven zorale, ma podden tumen! O Saul tumaro raj muļa, ale o Judaskro kmeňos man pomazinda peskre kraliske.“

O Išbošet ačhel kraliske upral o Izrael

⁸ Ale o Abner, o čhavo le Neroskro, savo sas o velītelis upral le Sauloskre slugađa, iļa le Sauloskre čhas le Išbošet a prelīgenda les prekal o paňi Jordan andro foros Machanajim. ⁹ Ode les o Abner ačhada kraliske upral o phuva Gilead, Ašer, Jezreel, Efrajim, Benjamin the upral calo Izrael. ¹⁰ Le Sauloskre čhaske le Išbošetoske sas saranda (40) berš, sar ačhila kraliske upral o Izrael, a kralinelas duj berš. Ale o kmeňos Juda pes likerelas le Davidostar. ¹¹ O David kralinelas upral o kmeňos Juda andro Hebron efta berš the šov čhon.

O maribena maškar o Izraeliti the maškar o Judejci

¹² Andre jekh džives o Abner, o čhavo le Neroskro, gelā le Išbošetoskre služobníkenca andral o Machanajim andro Gibeon. ¹³ Andre oda časos gele pro drom the o Joab, o čhavo la Cerujakro, le Davidoskre služobníkenca a arakhle pes lenca paš o paňi Gibeon. Jekh partija pes rozthode pre jekh sera le paňeskri a dujto pre aver.

¹⁴ Avke o Abner phenda le Joaboske: „Mi ušten varesave terne murša a mi maren pes jekh avreha anglal amende.“

„Mištes, mi džan,“ phenda o Joab.

¹⁵ Avke pre peste gele dešuduj (12) Benjaminčana vaš o Išbošet a dešuduj murša vaš o David. ¹⁶ Chudle jekh avres le šerestar a demade jekh avreske la šablaha tel o pašvare a savore pele tele mule jekhetane. Ole thaneske andro Gibeon dine nav Chelkat-Hacurim, so hin prethodo: e Maļa le šablengri.

17 Oda džives chudňa maškar lende zoralo mariben, andre savo o murša le Davidoskre zviťazinde upral o Abner the upral o Izraeliti.

18 Sas ode o trin čhave la Cerujakre: O Joab, o Abišaj the o Asahel. O Asahel džanelas te denašel sig sar srnka. **19** Ov denašelas pal o Abner a na visarelas pes aňi pre čači, aňi pre bałogňi sera. **20** Androda o Abner pes obdikhla a phučla le Asahelostar: „Sal oda tu, Asahel?“

„He! Me som,“ ov odphenda.

21 Avke o Abner leske phenda: „Dža pre čači abo bałogňi sera! Chude varesave terne muršes a le lestar leskri zbraň.“ Ale o Asahel na kamelas te preačhel te denašel pal o Abner.

22 O Abner leske pale phenda: „Preach pal ma te denašel! Kames, hoj tut te murdarav? Sar palis šaj dikhava andro jakha tire phraleske le Joaboske?“

23 Ale o Asahel peske na diňa te phenel, avke les o Abner demada la kopijakre palune agoreha andro per. E kopija leske pregeľa avri prekal o dum. O Asahel peľa a muľa pre oda than. Pre oda than, kaj o Asahel peľa a muľa, zaačhiľa sako, ko odarik predžalas.

24 Ale o Joab the o Abišaj džanas dureder pal o Abner. Sar zaračila, avle pro brehos Ama anglo Gijach pro drom paš e pušta Gibeon. **25** Avke o Benjaminčana pes zgele le Abneroħa sar jekh partija a achenas upre pre jekh brehos. **26** O Abner zvičinda pro Joab: „Dži kana kames, hoj pes te murdaras avri? Tu na achałos, hoj oda amenge anela ča baro pharipen? Kana imar

pheneha le muršenge, hoj te preačhen te džal pre peskre phrala?"

²⁷ „Avke sar dživel o Del," phenda leske o Joab, „te na prevakerdalas tu, mire murša na preačhilehas, ale gelehas pal peskre phrala dži tosara." ²⁸ Avke o Joab zatrubinda pro rohos, savore murša zaačhile a preačhile te džal pro Izraeliti. Avke pes imar preačhile te marel.

²⁹ O Abner peskre muršenca džanas cali rat prekal e Araba, pregele prekal o paňi Jordan a džanas dži o dilos andro Machanajim.

³⁰ Sar o Joab preačhila te džal pal o Abner, diňa te zvičinel savore muršen a avla pre oda, hoj ode na sas dešueňa (19) le Davidoskre muršendar the o Asahel. ³¹ Ale o murša le Davidoskre murdarde trin šel the šovardes (360) le Abneroskre muršendar andral o Benjamin.

³² Avke le Asahel preligende andro Betlehem a parunde les andre le dadeskro hrobos. Palis o Joab peskre muršenca džanas cali rat a doavle andro Hebron, sar vidniſaļolas.

3

¹ O mariben maškar o murša le Sauloskre the le Davidoskre līkerelas igen but. O David furt buter zoraļolas, ale le Sauloskre manuša furt buter slabisaļonas.

Le Davidoskre čhaye

² Andro Hebron ulile le Davidoske kala čhaye: Ešebno o Amnon, o čhavo la Achinoamakro andral o Jezreel; ³ dujto o Kileab, o čhavo la Abigailakro, savi sas romni le Nabaloskri andral o Karmel; trito o Absolon, o čhavo la Maachakro, savi sas čhaj le kraliskri Talmajoskri andral o

Gešur; ⁴ štarto o Adonijah, o čhavo la Chagitakro; pandžto o Šefatjah, o čhavo la Abitalakro; ⁵ a šovto o Jitream, o čhavo la Eglakro. Kala čhave uľile le Davidoske andro Hebron.

O Abner predžal ko David

⁶ Andre oda časos, sar sas o māribena maškar o murša le Sauloskre the le Davidoskre, o Abner ačhiľa angluno le Sauloskre muršendar. ⁷ Le Saul sas romňi-služobnička e Ricpa, e čhaj le Ajoskri.

Andre jekh džives o Išbošet, o čhavo le Sauloskro, phendā le Abneroske: „Soske geľal te pašlol mire dadeskra avra romňaha?“

⁸ O Abner pre leste igen cholísalľa a phučľa: „So me som varesavo rikono andral e Judsko? Dži adadžives presikavav e pačiv tire dadeske le Sauloske, leskre phralenge the leskra famelijake. Andro vasta le Davidoske tut na diňom, ale tu mange adadžives čhives pro jakha oda, hoj kerďom binos kala džuvľaha? ⁹ O Del man zorales mi marel, te na kerava le Davidoske oda, so leske o RAJ phendā andre vera. ¹⁰ Bo o RAJ phendā, hoj le Sauloskra famelijatar odlela o krališagos a kerela, hoj le Davidoskro tronus ačhela pro furt upral o Izrael, upral e Judsko the upral cali phuv andral o Dan dži ke Beer-Šeba.“ ¹¹ A o Išbošet imar daratar na phendā le Abneroske aňi lav.

¹² Palis o Abner bičhadá peskrek muršen ko David, hoj leske te phenen: „Kaskri hiňi kadi phuv? Phand manca zmluva a me tuke pomžinava, hoj o Izraeliti te predžan pre tiri sera.“

¹³ „Mištes,“ odphenda o David. „Phandava tuha zmluva. Ale kamav tatar jekh veca: Ma sikav tut mange pro jakha, medik mange na aneha la Sauloskra čha la Mikal.“ ¹⁴ Palis o David bičhadā muršen ko Išbošet, ko čhavo le Sauloskro, hoj leske te phenen: „De mange pale mira romňa la Mikal, sava chudňom vaš oda, hoj murdardom šel Filištincen.“

¹⁵ Avke o Išbošet bičhadā muršen a ile la het pašal lakro rom pašal o Paltiel, le Lajišoskro čhavo. ¹⁶ O Paltiel laha džalas rovibnaha dži andro foros Bachurim. Ale o Abner leske phenda: „Dža pale khore!“ Avke ov gelā.

¹⁷ O Abner pes zgelā le izraelike vodcenca a phenda lenge: „Tumen imar sigeder kamļan le David kraļiske. ¹⁸ Avke kerēn oda akana, bo o RAJ le Davidoske phenda: ‚Prekal miro služobnikos David zachraňinava mire manušen, le Izrael, andral o vasta le Filištincengre the andral o vasta savore lengre ņeprijaťelengre.‘“

¹⁹ O Abner oda phenda avke the le Benjaminčanenge. Palis gelā pal o David andro Hebron, hoj leske te del te džanel, pre soste pes dovakerde o Izraeliti the savore Benjaminčana. ²⁰ Sar avla o Abner peskre biš muršenca ko David andro Hebron, o David kerđa hoscina prekal leste the prekal leskre murša. ²¹ Palis o Abner phenda le Davidoske: „Džava akana te zvičinel savore Izraeliten ke tu kraľina, rajeja miro. Phandena tuha zmluva, hoj te aves kraľis upral savorende, upral kaste tiro jilo kamel.“ Avke o David premukla le Abner a ov gelā het andro smirom.

O Joab murdarel le Abner

²² Ipen akor pes visarenas pale andral o mariben o Joab the le Davidoskre služobnika a ande peha bari korist, so peske zaile. Ale o Abner imar na sas ko David andro Hebron, bo les premukla, hoj te džal andro smirom khore. ²³ Sar avla o Joab peskre slugadenca, phende leske, hoj o Abner, le Neroskro čhavo, avla ko kralis a ov les mukla te džal andro smirom.

²⁴ O Joab gelā ko David a phučla lestar: „So kerđal? Dikh, o Abner avla ke tu. Soske les muklal ča avke te džal het? ²⁵ Se tu prindžares le Abner, le Neroskre čhas! Avla vašoda, hoj tut te klaminel a te predikhel o thana, khatar džas avri a khatar aves andre. Kamla pes te dodžanel pal savoreste, so keres.“

²⁶ Sar o Joab odgeļa khatar o David, bičhađa le muršen pal o Abner. On les ande pale pašal e chaňig Sira, ale o David olestar na džanelas.

²⁷ Sar o Abner avla pale andro Hebron, o Joab leske phenda: „Kamav tuha ča korkoro te vakerel.“ Palis les līgenda paš e brana le foroskri, oda leske predemađa o per la šablaha a ov muļa. O Joab leske kamla te visarel pale vaš oda, hoj murdarda leskre phrales le Asahel.

²⁸ Sar pes o David pal oda došundā, phenda: „Man the mire krališagos nane binos vaš o rat le Abneroskro. ²⁹ Leskro rat mi perel pro šero le Joaboske the leskra caļa famelijake! Andre famelija le Joaboskri mi avel furt ajso manuš, kastar čuļal o hřisos, abo kas hin malomocentvo, abo ko phirel pro bakuli, abo merel andro mariben, abo cerpinel bokh!“

30 Avke o Joab the leskro phral o Abišaj murdarde le Abner vaš oda, hoj murdarda lengre phrales le Asahel andro mariben andro Gibeon.

31 O David phenda le Joaboske the savore manušenge, save sas leha: „Čhingeren pre tumende o gada! Uren pre tumende o gada le gonestar a chuden te rovel pal o Abner.“ Sar les parunenas, o David džalas pal o murša, save īgenenas leskro ūnos. **32** Le Abner parunde andro Hebron. O David zorales rovelas paš le Abneroskro hrobos a rovenas leha savore manuša.

33 Paļis o David giļada žaļakri giļi:
 „Mušinda o Abner te merel
 sar varesavo dilino manuš?
34 Tire vasta na sas zaphandle;
 tire pindre na sas andro lanci;
 tu peļal sar oda, kas murdarde o živaňa.“

Androda savore manuša pale chudle te rovel.
35 Paļis avle savore ko David a ispidenas pre leste, hoj te chal varesavo chaben, medik sas džives. Ale o David iļa vera: „O Del man zorales mi marel, te chava maro abo varesavo chaben sigeder, sar zaračola.“

36 Sar oda šunde savore manuša, sas lenge oda pre dzeka avke sar savoro, so o David kerelas.

37 Andre oda džives savore manuša the calo Izrael achalile, hoj o David na kamla o meriben le Abneroskro.

38 O David phenda peskre služobnikenge: „Či na džanen, hoj adadžives muļa o baro vodcas, o angluno murš andral o Izrael? **39** Kajte som pomazimen kralis, adadžives som slabo a kala

duj čhave la Cerujakre – o Joab the o Abišaj – hine zoraleder sar me. O RAJ mi visarel pale le nalače manušeske vaš leskro nalačhipen.”

4

Le Išbošetoskro meriben

¹ Sar pes o Išbošet, o čhavo le Sauloskro, došunda, hoj o Abner andro Hebron muļa, daralas pes a o Izraeliti na džanenas so te kerel.

² Le Išbošet sas duj murša, save sas velīfela upral o slugada. Jekh lendar pes vičinelas Baanah a dujto Rechab. Lengro dad sas o Rimon andral o foros Beerot, bo the o Beerot pes rachinel paš o Benjamin; ³ o manuša, save angloda bešenas andro Beerot, denašle andro Gitajim a dživen ode dži adadžives sar cudzinci.

⁴ Le Sauloskre čhas le Jonatan sas čhavo, save pes vičinelas Mefibošet a sas bango pro soduj pindre. Sas leske pandž berš, sar avļa andral o foros Jezreel o hiros pal o Saul the Jonatan, hoj sas murdarde. E služka, savi les bararelas avri, les iļa a denašla leha. Sar denašelas, avke siđarelas, hoj lake peļa andral o vasta a ačhiļa kalikos.

⁵ Andre jekh džives o Rechab the o Baanah, o čhave le Rimonoskre andral o Beerot, pes mukle pro drom a avle paš o kher le Išbošetoskro pal o dilos, sar ipen pašłolas pro hadžos. ⁶ Gele andro kher avke sar ola, ko hordinen e pšeňica. Predemade le Išbošet andro per a o Rechab the leskro phral Baanah denašle.

⁷ Paļis gele andro kher ipen akor, sar o Išbošet pašłolas pre peskro hadžos andre peskri spalňa,

a murdarde les. Odčhinde leske o šero, ile o šero peha a džanas cali rat prekal e Jordaňko dolina. ⁸ Sar avle andro Hebron, sikade le Išbošetoskro šero le Davidoske a phende: „Kade hin o šero le Išbošetoskro, savo sas o čhavo le Sauloskro, tire řeprijateliskro, savo tut kamla te murdarel. Adadžives o RAJ visarda pale le Sauloske the leskra famelijake vaš miro raj the kralis.“

⁹ Ale o David odphenda le Rechaboske the le Baanoske: „Avke sar dživel o RAJ, savo man cirdna avri andral savore pharipena, ¹⁰ sar mange jekhvar jekh murš avla te phenel, hoj o Saul muļa, a gondolinelas peske, hoj mange anda lačho hiros, me les ode andro Ciklag chudňom a murdardom. Kavke leske počindom vaš leskro lačho hiros. ¹¹ Ta akor keci goreder oda ela ole nalače manušenca, save murdarde ole čačipnaskre muršes, medik sovelas pre peskro hadžos andre peskro kher. Či na mangava akana leskro rat andral tumare vasta a na zničinava tumen pal kadi phuv?“

¹² Avke o David prikazinda peskre terne muršenge, hoj len te murdaren. On lenge odčhinde o vasta the o pindre a figinde len paš o paňi andro Hebron. Le Išbošetoskro šero ile a parunde andro Hebron, andro hrobos le Abneroskro.

5

O David ačhel kraliske upral calo Izrael

¹ Palis savore izraelika kmeňi avle ko David andro Hebron a phende: „Dikh, amen sam tiro ūtelos the tiro rat. ² Imar akor, sar o Saul sas

kralis upral amende, tu līdžahas le Izraeloskre slugađen andro maribena. O RAJ tuke phenda: „Tu līdžaha miro izraeliko narodos sar pastjeris a aveha lengro vodcas.““

³ Avke savore vodci andral o Izrael avle ko kralis ko David andro Hebron. Ode lenca o David phandla zmluva anglo RAJ a pomazinde les kraļiske upral o Izrael.

⁴ Le Davidoske sas tranda (30) berš, sar ačhiļa kraļiske, a kraļinelas saranda (40) berš.

⁵ Kraļinelas efta berš the šov čhon upral e Judsko andro Hebron a upral calo Izrael the Judsko kraļinelas tranda the trin (33) berš andro Jeruzalem.

O David zalel o Jeruzalem

⁶ Jekh džives o kralis o David džalas peskre muršenca andro Jeruzalem pro Jebuseja, save ode bešenas. Ale o Jebuseja dine te phenel le Davidoske: „Kade tut na dochudeha. Mek až o kore the o bange tut adarik tradena avri,“ bo peske phenenas, hoj o David pes ode šoha na dochudela. ⁷ Ale o David zaila o ohradzimen foros Sion; oda akana hin o Foros le Davidoskro.

⁸ Oda džives o David phenda: „Ko kamel te zviťazinel upral o Jebuseja, mi džal prekal e sachta, khatar džal o paňi andro foros, hoj te dochudel ole ‚koren the bangen‘, save hine mire bare ņeprijaťeľa.“ Vašoda pes vakerel: „O kore the o bange na džana andro kher le Devleskro.“

⁹ Sar o David zaila oda ohradzimen foros, ačhiļa ode te bešel a diňa leske nav „Foros le Davidoskro“. Palis o David ačhada o muros la terasatar dži andre. ¹⁰ O David sas furt zoraleder a o RAJ, o Del o Nekzoraleder, sas leha.

¹¹ O tirsko kralis Chiram bičhadā peskre služobňiken ko David. Jekhetane lenca bičhadā o cedroskre kašta, le ūsaren the le muraren, hoj leske te ačhaven palacis. ¹² Akor o David sprindžarda, hoj o RAJ les ačhadā kraliske upral o Izrael a hoj leskro krališagos hazdňa upre prekal peskro izraeliko narodos.

Le Davidoskre čhave, save uľile andro Jeruzalem

¹³ Sar o David gelā te bešel andral o Hebron andro Jeruzalem, iľa peske mek avre romnijenslužobničken, savenca les sas muršora the čhajora. ¹⁴ Kala hine o nava leskre čhavengre, save leske uľile andro Jeruzalem: O Šamua, o Šobab, o Natan, o Šalamun, ¹⁵ o Jibchar, o Elišuas, o Nefeg, o Jafias, ¹⁶ o Elišamas, o Eljadas the o Elifelet.

O vŕazstvo upral o Filištinci

¹⁷ Sar pes o Filištinci dodžanle, hoj le David pomazinde kraliske upral o Izrael, džanas savore filištinka slugadā pre leste, hoj les te zalen. Sar pes o David pal oda došunda, gelā andre peskri pevnosť. ¹⁸ Androda o Filištinci avle a rozthode pes andre Refajengri dolina. ¹⁹ Avke o David phučelas le RAJESTAR: „Šaj džav pro Filištinci? Deha mange len andre mire vasta?“

O RAJ leske odphenda: „Dža pre lende! Dava tuke le Filištincen andro vasta.“

²⁰ Avke o David gelā andro Baal-Peracim, a sar zviťazinda upral lende, phenda: „O RAJ predemada mire ňeprijaťelen anglal mande, avke sar o paňi predemel o hradzi.“ Vašoda dine

ole thaneske nav Baal-Peracim*. ²¹ O Filištinci
ode mukle peskre devloren a o David the leskre
murša len odligende.

²² Ale o Filištinci avle pale pre lende a rozthode
pes andre dolina le Refajengri. ²³ Avke o David
phučla pale le RAJESTAR a ov leske odprienda:
„Ma dža pre lende anglunestar, ale obdža len
palunestar. Dža pre lende pašal o balzamika
stromi. ²⁴ Sar šuneha o kroki upre pro balzamika
stromi, takoj tut muk pro mariben, bo akor džava
me anglal tu te domarel le filištinike slugađen.“
²⁵ O David kerda savoro avke, sar leske prikaz-
inda o RAJ, a murdarelas le Filištincen la Gebatar
dži paš o Gezer.

6

E archa la zmluvakri andro Jeruzalem

¹ O David peske pale kidňa avri 30 000 nekfedere muršen andral o Izrael. ² Džalas lenca andro judsko foros Baala, hoj odarik te len le Devleskri archa, so pes vičinelas „E archa le Nekzoraledere RAJEŠKRI, savo bešel upral o cherubi“. ³ Le Devleskri archa thode pro nevo verdan a ligende la avri andral o kher le Abinadaboskro, savo sas pro brehos. O verdan līdžanas o čhave le Abinadaboskre o Uza the o Achijo. ⁴ Sar prelidžanas e archa le Devleskri andral o kher le Abinadaboskro, o Achijo džalas angle archa. ⁵ O David the savore Izraeliti khelenas a bašavenas cała zoraha anglo RAJ pro citari, harfi, bubni, čerkutki the pro cimbalmi.

---

* **5:20** 5,20 E hebrejiko čhib: o raj, savo predemel

6 Ale sar avle paš o humnos le Nachonoskro, o Uza nacirdňa peskro vast, hoj te zachudel le Devleskri archa, bo o voli la visardehas avri. **7** O RAJ igen cholisačila pro Uza, bo pes opovažinda te chudel e archa la zmluvakri. Vašoda les murdarda pro than a ov muļa paš e archa le Devleskri.

8 O David rušla, hoj o RAJ demada le Uza peskra choļaha, vašoda diňa ole thaneske nav Perec-Uza*. Avke pes vičinel dži adadžives.

9 Andre oda džives o David predarandila le RAJESTAR a phenda: „Sar me ke ma šaj lav e archa le RAJESKRI?“ **10** Avke o David na iļa le RAJESKRI archa ke peste andro Jeruzalem, ale diňa la te līdžal andro kher le Obed-Edomoskro, savo sas andral o Gat. **11** E archa le RAJESKRI ode ačhila trin čhon a o RAJ požehninelas le Obed-Edom the caļa leskra famelija.

12 Le kraliske le Davidoske phende, hoj angle archa le Devleskri o RAJ požehninel le Obed-Edom, leskra famelija the savoro, so les hin. Avke o David iļa e archa le Devleskri andral o kher le Obed-Edomoskro a radišagoha la līgenda andro Foros le Davidoskro. **13** Sar o murša, save līdžanas e archa le RAJESKRI, kerde šov kroki, o David obetinda bikos the thuļa gurumňa. **14** Pro David sas urdo andro efodos le ļanostar a khelelas andral cali peskri zor anglo RAJ. **15** Ov the savore Izraeliti līdžanas le RAJESKRI archa andro Jeruzalem, vičinenas bare radišagoha a trubinenas.

---

* **6:8** 6,8 E hebrejiko čhib: o trestos le Uzoskro

16 Sar e archa le Devleskri avelas andro Jeruzalem, le Sauloskri čhaj e Mikal dikhelas avri prekal e oblaka. Sar dikhla le kralis le David, sar chučkerel a khelel anglo RAJ, dikhla les tele andre peskro jilo.

17 Sar ande le RAJESKRI archa, thode la pro pripravimen than maškar o stanos, so imar o David prekal e archa ačhađa. O David anda anglo RAJ labarde the smiromoskre obeti.

18 Sar imar dokerda kala obeti, požehninda le manušen andro nav le Nekzoraledere RAJESKRO.

19 Paļis diňa savore Izraeliten, save ode sas, le muršen the le džuvļen, po jekh maro, ovocno bokeli le datlendar the bokeli le šuke hrozndar. Paļis pes savore rozgele andre peskre khera.

20 Sar pes o David visarelas khore te požehninel peskra famelija, le Sauloskri čhaj e Mikal gelā avri anglal leste a phendā: „Savi bari pačiv tuke kerđal adadžives! Tu, o kralis le Izraeloskro! Čhidal tut tele jepaš lango anglo jakha le služkengre tire služobnikengre sar varesavo manuš, savo pes ņikastar na ladžal!“

21 O David lake odphendā: „Sas oda anglo RAJ, savo peske na kidňa avri tire dades aňi cala leskra famelija, ale man peske ačhađa kraliske upral leskre manuša upral o Izrael. Khelavas anglo RAJ a mek khelava! **22** A kamav man mek buter te pokorinel sar dži akana, a kajte anglal tire jakha na avava ņič, ale anglal kala služki, pal save vakerehas, man ela pačiv.“

23 Avke e Mikal, le Sauloskri čhaj, sas bi o čhave dži ko meriben.

7

Le Natanoskro proroctvos

¹ Sar o kralis o David gel'a te bešel andre peskro palacis a sar o RAJ diňa, hoj leskro krališagos te dživel andro smirom savore řeprijateļenca, save sas pašal leste, ² phenda o David le prorokoske le Natanoske: „Dikh, me bešav andro kher, so hino ačhado le cedrostar, ale e archa le RAJESKRI hiňi ča andro stanos.“

³ O Natan leske odphenda: „Dža a ker savoro, so kames te kerel, bo o RAJ hino tuha.“

⁴ Avke mek odi rat phenda o RAJ le Natanoske:

⁵ „Dža a phen mire služobníkoske le Davidoske: ,Kada phenel o RAJ: Tu mange kames te ačhavel kher, hoj te bešav andre? ⁶ Se akorestar, kanastar ilom le Izraeliten avri andral o Egipt, dži adadžives na bešavas andro kher, ale phiravas than thanestar a bešavas andro stanos. ⁷ Medik somas le Izraelitenca prodrom, šoha na phučlom le izraelike vodcendar, saven ačhadom, hoj te līdžan miro narodos: „Soske mange na ačhade kher le cedrostar?“⁸

⁸ Akana pheneha mire služobníkoske le Davidoske: ,Kada phenel o RAJ o Nekzoraleder: Ilom tut odarik, kaj pašinehas le bakren, a ačhadom tut vodcaske upral mire manuša, upral o Izrael. ⁹ Džavas tuha všadzik, kaj džahas, a murdardom savore tire řeprijateļen, save sas anglal tu. Kerava tiro nav igen baro sar o nava le nekbaredere vodcengre pre phuv. ¹⁰ Mire izraelike narodos dava than, kaj les sadzinava a ode

bešela. Imar na izdrala a o nalačhe manuša les na dukhavena, sar oda kerenas angloda, ¹¹ kanastar ačhadom le sudcen upral peskro izraeliko narodos. Dava tuke te odpočovinel savore tire řeprijatełendar.

O RAJ phenel, hoj ov tuke ačhavela kher. ¹² Sar avela tiro časos a tu džaha paš tire phure dada, dava tut potomkos, savo avela tutar, a leskro krališagos zathovava zorales. ¹³ Ov ačhavela Chramos pre pačiv mire naveske a me zathovava leskro krališagos pro furt. ¹⁴ Me avava leskro dad a ov ela miro čhavo. Te kerela varesavo binos, marava les le manušengra pacaha the le manušengre ranenca. ¹⁵ Ale miro lačhipen lestar na odlava, sar les odilom le Saulostar, saves odčhidom anglal tu. ¹⁶ Tiro potomstvos ela zoralo a tiro krališagos the tronos ačhela pro furt anglal ma.’ “

¹⁷ O Natan vakerelas le Davidoske savoro avke, sar oda šunda le RAJESTAR andro viđenje.

Le Davidoskri modlitba

¹⁸ Paļis o krališ o David gelā, bešla peske anglo RAJ andro Stanos a modlinelas pes avke:

„Ko som me, ó, Nekbareder RAJEJA, a ko hin miri famelija, hoj man andal dži kade? ¹⁹ A mek ke oda, sar te uļahas frima, ó, Nekbareder RAJEJA, vakerehas the pal oda, so ela paļis tire služobníkoskra famelijaha. Ó, Nekbareder RAJEJA, tu avke furt keres le manušeha?

²⁰ So mek pre oda šaj phenav? Se tu, ó, Nekbareder RAJEJA, prindžares tire služobníkos.

²¹ Angle tiro lav a avke, sar tu kamehas, kerdal

kala savore bare veci a diňal oda te džanel tire služobníkoske.

²² Vašoda sal baro, ó, Nekbareder RAJEJA, bo nane ajso sar tu. Pal savoreste, so šundam amare kanenca, nane aver Del, ňiko ča tu.

²³ Pre phuv name aver narodos ajso sar o Izrael, saves tuke cindal avri, hoj te aven tire, a oleha tuke kerdal baro nav. Bare the šukar veci kerdal prekal lende, sar len il'al avri andral o Egipt a tradňal avri anglal lende avre naroden the lengre devlen. ²⁴ Tu kerdal, hoj o Izraeliti te aven tire manuša pro furt, a tu, RAJEJA, ačhilal lengro Del.

²⁵ Ale akana, RAJEJA, Devla, mangav tut, liker pro furt oda lav, so phendal mange the mira famelijake. Doliker oda, so phendal. ²⁶ Avke tiro nav ela barardo a o manuša vakerena pal tu furt: ‚O RAJ o Nekzoraleder hin o Del upral o Izrael!‘ Tu dolikereha miro tronus pro furt.

²⁷ Bo tu korkoro, ó, Nekzoraleder RAJEJA, o Del le Izraeloskro, sikadál peskre služobníkoske a phendal: ‚Ačhavava tiro potomstvos furt pro tronus*.‘ Vašoda mange me domuklom te anel kadi modlitba anglal tu.

²⁸ Ó, Nekbareder RAJEJA, tu sal o Del. Tire lava hine čačipnaskre a tire služobníkoske phendal, hoj kereha leske oda lačhipen.

²⁹ Akana mangav tut, požehňin mira caľa famelija, hoj vareko latar pro furt te ačhel anglal tu. Bo tu, ó, Nekbareder RAJEJA, oda phendal a tiro požehnaňje ačhela pro furt pre

---

* ^{7:27} 7,27 E hebrejiko čhib: Ačhavava tuke kher

miro potomstvos.“

8

Le Davidoskre maribena

¹ Palis o David zviťazinda upral o Filiſtinci, domarda len a iļa lendar o Meteg-Ama.

² O David zviťazinda the upral o Moabčana a merinda len la špargaha. Prikazinda lenge, hoj te pašlon pre phuv. Premerinda len la špargaha a pro duj mieri la špargakre merinda olen, kas diňa te murdarel, a pre jekh miera la špargakri olen, kas mukla te dživel. Avke mule duvar ajci sar ola, ko ačhile te dživel. O Moabčana ačhile sluhi le Davidoske a anenas leske o daňe.

³ Palis o David zviťazinda the upral o kralis Hadad-Ezer, le Rechoboskro čhavo, andral e Coba, sar džalas te zalel o phuva paš o Eufrat. ⁴ O David zaiľa lestar 1 700 muršen pro graja the 20 000 slugadēn. Mukla peske lendar ča 100 grajen le verdanenca a olen, so ačhile, ochrominda.

⁵ Sar avle o Aramejčana andral o Damašek te pomožinel le kraliske Hadad-Ezeroske, o David zviťazinda the upral lende a murdarda lendar 22 000 muršen. ⁶ Palis o David diňa te rozačhavel partiji muršen andro aramejiko Damašek. Avke o Aramejčana ačhile sluhi le Davidoske a the on anenas leske o daňe. O RAJ pomožinelas le Davidoske všadzik, kaj džalas.

⁷ O David skidňa le Hadad-Ezeroskre služobníkendar o somnakune štiti a anda len andro Jeruzalem. ⁸ O kralis o David skidňa le Hadad-Ezeroskre forendar Betach the Berotaj igen but brondzos.

⁹ Sar pes o Toji, o kralis andral o Chamat, došunda, hoj o David zviťazinda upral cali armada le Hadad-Ezeroskri, ¹⁰ bičhada peskre čhas le Joram ko David, hoj les te pozdravinel a te phenel leske: „Gratuľinav tuke vaš oda, hoj zviťazindal upral o Hadad-Ezer!“ Anda le Davidoske rupune, somnakune the brondzune veci.

¹¹ The ola veci o David pošvecinda le RAJESKE jekhetane le rupoha the le somnakaha, so zaila savore narodendar, saven thoda tele: ¹² Le Aramejčanendar, Moabčanendar, Amončanendar, Filištincendar, Amalekendar the le Hadad-Ezerostar, savo sas le Rechoboskro čhavo, le kralistar andral e Coba.

¹³ O David peske kerďa baro nav the oleha, hoj sar avla pale, murdarda andre Londi dolina 18 000 Aramejčanen.

¹⁴ Všadzik andro Edom rozačhada partiji muršen. Avke savore Edomčana ačhile le Davidoskre sluhi. O RAJ pomožinelas le Davidoske všadzik, kaj ča džalas.

Le Davidoskre uradníka

¹⁵ O David kralinelas upral calo Izrael a savore peskre manušenge kerelas oda, so sas čačipnaskro the spravodlivo. ¹⁶ O Joab, la Cerujakro čhavo, sas velitelis upral e armada a o Jošafat, le Achiludoskro čhavo, sas upral savore leskre uradnika. ¹⁷ O Cadok, le Achituboskro čhavo, the o Achimelech, le Ebjataroskro čhavo, sas rašaja a o Serajah sas pisaris. ¹⁸ O Benajah, le Jehojadoskro čhavo, sas velitelis upral

o Kereťana the Pileťana, save chraňinenas le David. The le Davidoskre čhave sas rašaja.

9

O David the o Mefibošet

¹ Andre jekh džives o David phučla: „Ačhiла mek vareko le Sauloskra famelijatar? Kamłomas leske te presikavel anglo Jonatan o lačhipen.“

² Le Saul sas sluhas, savo pes vičinelas Ciba. Oles privičinde ko David a ov lestar phučla: „Tu sal o Ciba?“

Ov odphenda: „He, tiro služobňkos.“

³ O David phučla: „Na ačhiła imar le Sauloskra famelijatar ňiko, hoj leske te presikavav le Devleskro lačhipen?“

O Ciba leske odphenda: „Hin ade mek le Jonatanoskro čavo, savo hino kaľikos pro pindre.“

⁴ „Kaj hino?“ phučla o David.

„Hino andro Lo-Debar, andro kher le Machiroskro, ko čavo le Amieloskro,“ odphenda leske o Ciba.

⁵ Akor o David bičhadá, hoj les te anen andral o Lo-Debar.

⁶ Sar avľa ko David o Mefibošet, o čavo le Jonatanoskro, savo sas čavo le Sauloskro, bandīla anglal leste le mujeha.

O David zvičinda: „Mefibošet!“

„Kade hino tiro služobňkos,“ odphenda leske.

⁷ „Ma dara tut!“ phenda leske o David. „Kamav tuke te presikavel o lačhipen angle tiro dad Jonatan. Dava tuke pale o maľi le Sauloskre, tire

papuskre, a tu chaha furt manca jekhetane paš miro skamind.“

⁸ O Mefibošet bandiļa angle leste a phendā: „So hino tiro služobňikos, hoj tut visares ke kajso mulo rikonos, sar som me?“

⁹ Paļis o David vičinda le Sauloskre sluhas le Ciba a phendā leske: „Savoro, so sas le Sauloskro the leskra famelijakro, dav le Mefibošetoske, bo hino tire rajeskro vnukos. ¹⁰ Tu, tire čhave the tire sluhi leske kerena buči pre mała a skidena leske upre o ulipen, hoj te avel le Sauloskra famelija, so te chal. Ale o Mefibošet chala jekhetane manca pašal miro skamind pro furt, bo leskro papus sas o Saul.“ Le Ciba sas dešupandž (15) čhave the biš (20) sluhi.

¹¹ O Ciba phendā le kraliske: „Kralina miro the raja miro, tiro služobňikos kerela savoro avke, sar pheneha.“ Avke o Mefibošet chalas le Davidoha jekhetane pašal o skamind, avke sar te ułahas jekh le kraliskre čhavendar.

¹² Le Mefibošet sas terno čhavoro, savo pes vičinelas Michas. Le Cibaskri cali famelija ačhile služobňika le Mefibošetoske. ¹³ O Mefibošet bešelas andro Jeruzalem, bo chalas furt jekhetane le Davidoha pašal o skamind. A ov sas kalikos pro soduj pindre.

10

O Amončana keren le Izraelitenge ladž

¹ Sar muļa o amoňiko kralis o Nachaš, leskro čhavo Chanun ačhila pal leste kraliske.

² O David peske phendā: „Presikavava le Nachašiskre čhaske le Chanunoske o

jileskeriben, sar kerda leskro dad mange.“ Avke bičhađa peskre služobňiken, hoj leske te den te džanel, hoj le Davidoske hin pharo pal leskro dad.

Sar avle o služobňika andre le Amončanengri phuv, ³ o amoňika vodci phende peskre rajeske le Chanunoske: „Gondolines tuke, hoj o David kamel te del pačiv tire dades oleha, hoj bičhavel peskre služobňiken ke tu? Na, bičhavel len sigeder vašoda, hoj te predikhen kada foros a palis les te zničinen?“ ⁴ Androda o Chanun chudňa le Davidoskre služobňiken, holinda lenge jepaš brada, strihindā lenge jepaš gada le perestar dži tele a avke len mukla te džal.

⁵ Sar oda phende le Davidoske, bičhađa o David anglal lende avre muršen, bo ola murša sas igen pre ladž, hoj lenge te phenen: „O kralis tumenge phenel, hoj te ačhen andro Jericho, medik tumenge na barola o bradi. Palis šaj aven pale.“

O mariben le Amončanenca

⁶ Sar o Amončana sprindžarde, hoj le David rozchołarde, dine te vičinen le Aramejčanen andral o Bet-Rechob the andral e Coba 20 000 slugađen, le kralis andral e Maacha le 1 000 muršenca the 12 000 muršen andral o Tob.

⁷ Sar pes o David pal oda došunda, bičhađa andro mariben le Joab the savore zorale slugađen.

⁸ O Amončana pes rozačhade pro mariben paš e foroskri brana. O Aramejčana andral e Coba the Rechob a o murša andral o Tob the andral e Maacha sas rozačhade pre mała.

⁹ Sar o Joab dikhla, hoj avle pre leste anglunestar the palunestar, kidna peske avri nekfeder muršen andral calo Izrael a rozačhadā len pro Aramejčana. ¹⁰ Olen, save ačhile, diňa peskre phraleske le Abišajoske, hoj lenca te džal pro mariben pro Amončana. ¹¹ Phenda leske: „Te dikheha, hoj o Aramejčana man domaren, aveha mange te pomožinel, a te me dikhava, hoj o Amončana domaren tut, džava me tuke te pomožinel. ¹² Av zoralo a av maras pes zorales vaš amare manuša the vaš o fori le Devleskre! Mi kerel o RAJ oda, so hin lačho anglal leskre jakha.“

¹³ Avke o Joab peskre muršenca džalas andro mariben pro Aramejčana, ale on lestar denaše. ¹⁴ Sar dikhle o Amončana, hoj o Aramejčana denašen le Joabostar, the on chudle te denašel anglal o Abišaj a gele pale andro foros. Palis o Joab avla pale andral o mariben a gela andro Jeruzalem.

O Izrael zviťazinel upral o Aramejčana

¹⁵ Sar o Aramejčana dikhle, hoj len o Izraeliti domarde, pale pes zgele. ¹⁶ Akor o Hadad-Ezer bičhadā muršen, hoj te anen le Aramejčanen, save bešenas pre oki sera le paňeskri Eufrat. On avle andro Chelam a o Šobach, o velitelis upral e armada le Hadad-Ezeroskri, len lidovalas.

¹⁷ Sar oda phende le Davidoske, diňa te zvičinel savore Izraeliten. Pregela prekal o Jordan a avla andro Chelam. O Aramejčana pes rozačhade pro mariben a džanas pro David. ¹⁸ Ale o Aramejčana denaše le Izraelitendar. A

o David the leskre murša murdarde 700 muršen pro verdana the 40 000 muršen pro graja. The le Šobach, le velītelis upral e armada, dukhadē a ov muļa pre oda than. ¹⁹ Sar savore kraļa, save služinenas le Hadad-Ezeroske, dikhle, hoj o Izrael zvičazinda upral lende, phandle lenca zm̄luva a služinenas lenge. O Aramejčana pes imar daranas buter te pomožinel le Amončanenge.

11

Le Davidoskro binos

¹ Avke pro dujto berš jarone, andro časos, sar o kraļa džanas andro mariben, o David bičhadā le Joab peskre muršenca the savore slugađen andral o Izrael. Zvitazinde upral o Amončana a palis pes rozačhade pašal o foros Raba. Ale o David ačhiļa andro Jeruzalem.

² Jekhvar rači o David uštīla pal o hadžos a prephirelas pes pal e palaciskri strecha. Dikhla jekha džuvla, sar landolas. Oj sas igen šukar. ³ Avke o David bičhadā le sluhas, hoj pes te dodžanel, ko hiňi. O sluhas leske odphenda: „Oj hiňi e Batšeba, le Eliamoskri čhaj. Lakro rom hino o Chetitos Urijaš.“ ⁴ Akor o David bičhadā le sluhen, hoj la ke leste te anen. Oj pes ipen obžužarda olestar, so le džuvļen hin sako čhon. Sar avla ke leste, ov laha pašliļa. Palis oj gelā pale khere. ⁵ Ale e Batšeba ačhiļa khabni a diňa oda te phenel le Davidoske.

⁶ Palis o David diňa te phenel le Joaboske, hoj te bičhavel ke leste le Urijaš. Avke o Joab les bičhadā. ⁷ Sar ke leste avla o Urijaš, o

David lestar phučla: „Sar hin le Joaboske the le slugađenge? Sar džal dureder o mariben?”

⁸ Avke leske phenda: „Dža khore a odpočovin tuke.“ Paļis, sar o Urijaš odgeļa, o David bičhađa daros andre leskro kher. ⁹ Ale o Urijaš na gelā khore, ale pašlīla peske jekhetane savore služobnikenca paš o vchodos andro palacis.

¹⁰ Sar le Davidoske phende, hoj o Urijaš na gelā khore, o David leske phenda: „Se avlal pal o baro drom, soske na džas khore?”

¹¹ O Urijaš leske odphenda: „E archa, o murša andral o Izrael the andral e Judsko bešen andro stani a miro velitelis o Joab peskre muršenca taborinen pre mała. Sar me šaj džav khore te chal, te pijel a te pašlol mira romňaha? Avke sar džives tu, me oda na kerava.“

¹² Akor leske o David phenda: „Ačh kade mek adadžives a tajsa tut premukava.“ Avke o Urijaš ačhiļa andro Jeruzalem oda džives a the mek aver. ¹³ Paļis o David les vičinda ke peste, chalas the pijelas leha, medik les na mačarda. Ale rači o Urijaš gelā te sovel jekhetane le Davidoskre služobnikenca, khore na gelā.

Le Urijašiskro meriben

¹⁴ Avke tosara o David pisinda līl le Joaboske a bičhađa le Urijaš, hoj leske les te līdžal. ¹⁵ Andro līl pisinda: „Thoven le Urijaš anglal, kaj hin o mariben nekzoraleder. Tumen paļis džan lestar het, hoj les te murdaren.“

¹⁶ Sar o Joab džalas pro foros pro mariben, thoda le Urijaš pre ajsa than, pal savo džanelas, hoj hin ode zorale murša. ¹⁷ Sar o murša

andral o foros gele avri pro mariben pro Joab, ačhiľa pes, hoj murdarde varesave le Davidoskre muršen a murdarde the le Urijaš.

¹⁸ Paľis o Joab bičhadá jekhe poslos ko David, hoj leske te phenel pal o mariben. ¹⁹ Phenda leske: „Sar pheneha le kraliske savoro pal o mariben, ²⁰ ov šaj cholisałol a šaj tutar phučel: ‚Soske gelan avke pašes paš o foros? Na džanenas, hoj pal o muri pes ľivinkerel? ²¹ Či na džanes, ko murdarda le Jerubaaloskre čhas le Abimelech? Na sas oda e džuvľi, savi pre leste čhidá pal o muri o mlinoskro bar, a avke muľa andro Tebec? Soske gelan avke pašes paš o muri?‘ Akor leske pheneha: ‚The tiro služobníkos o Urijaš muľa.‘“

²² Avke o poslos odgeľa. Sar doavľa ko David, phenda leske savoro, so o Joab vakerelas. ²³ Phenda: „Ola murša sas zoraleder sar amen a avle avri andral o foros pro mariben, ale amen len zatradľam dži paš o vchodos le foroskra branakro. ²⁴ Avke o lukostrelci ľivinkerenas pal o muri pre tire služobníka a varesaven murdarde. Muľa the tiro služobníkos o Urijaš.“

²⁵ O David le sluhaske phenda: „Le Joaboske phen, hoj pes te na trapinel, bo šoha naští džanes, ko šaj merel andro mariben. A mek phen leske, hoj te zoralarel o mariben pre oda foros a te zničinel les! Avke les zoraľar kale lavenca.“

²⁶ Sar pes dodžanľa e Batšeba, hoj lakro rom o Urijaš muľa, chudňa pal leste te rovel. ²⁷ Sar pregeľa o smutkos pal lakro rom, akor o David bičhadá vaš e Batšeba a iľa la andre peskro kher.

Ačhiľa leskri romňi a uliľa lake muršoro. Ale oda, so o David kerďa, na sas le RAJESKE pre dzeka.

12

O Natan dovakerel le Davidoske

¹ O RAJ bičhadá le Natan ko David. Ov avľa ke leste a phenda: „Andre jekh foros sas duj murša. Jekh sas barvalo a dujto čororo. ² Le barvales sas igen but bakre the gurumňa, ³ ale le čorores sas ča jekh ovečka, sava peske cindā. Ov la Ľikerelas a oj barolas jekhetane leha the leskre čhavenca. Chalas leha jekhetane ole chabenestar, so the ov, pijelas andral leskro poharis a sovelas andre leskri angalí. Sas leske sar čhaj.

⁴ Jekhvar avľa ko barvalo murš vareko pal o drom. Ale ov na kaml'a te lel peskre bakrendar abo gurumňendar, hoj te kerel te chal ole muršeske, so ke leste avľa. Avke il'a e ovečka ole čore manušestar a kerďa te chal ole muršeske, so ke leste avľa.“

⁵ O David igen cholísalil'a pre oda barvalo murš a phenda le Natanoske: „Avke sar dživel o RAJ, oda murš, savo ada kerďa, mušinel te merel. ⁶ Vaš odi ovečka mušinela akana te visarel pale štarval ajci, bo kerďa kadi veca a na sas leske pharo pal oda čoro manuš.“

⁷ Akor o Natan le Davidoske phenda: „Tu sal oda murš! Kada phenel o RAJ, o Del le Izraeloskro: ,Me tut pomazindom kraliske upral o Izrael a cirdňom tut avri andral o vasta le Sauloskre. ⁸ Diňom tuke leskro krališagos the leskre romňien andre tire vasta. Ačhadom tut kraliske upral o Izrael the upral e Judsko. A

te tuke oda na sas dos, diňomas tut mek duvar ajci. ⁹ Soske dikhľal le RAJESKRO lav tele a kerdal oda, so leske nane pre dzeka? Le Urijaš diňal te murdarel la šabľaha a iľal tuke leskra romňa. Vašoda, hoj les diňal te murdarel le Amončanenge, ¹⁰ akanastar pes imar šoha e šabla na visarela tira famelijatar, bo dikhľal man tele a iľal tuke le Urijašiskra romňa.'

¹¹ Kada phenel o RAJ: „Domukava pre tu pohroma, savi avela andral tiro kher. Angle tire jakha tuke odlava tire romňien a dava len le manušeške andral tiri famelija. Ov lenca pašlola avke, hoj savore oda dikhena. ¹² Tu oda kerdal počoral, ale me oda kerava dživese anglo calo Izrael.“ “

O David kerel pokanje

¹³ Akor phenda o David le Natanoske: „Kerdom binos anglo RAJ.“ Ov leske odprienda: „O Raj tuke odmukľa tiro binos a na mereha. ¹⁴ Ale oleha, so kerdal, dikhľal tele le RAJES, a vašoda o čhavoro, so tuke uľola, mušinel te merel.“

¹⁵ Sar o Natan geľa khere, o Raj dukhadá le nasvalibnaha le Davidoskre čhavores, savo uľila la Batšebacke. ¹⁶ O David mangelas le Devles vaš o čhavoro, igen pes poscinelas a cali rat pašlolas pre phuv. ¹⁷ Leskre phureder služobníka gele paš leste a kamenas les te hazdel pal e phuv, hoj te chal lenca, ale ov na kamelas te uštel aňi te chal.

¹⁸ Pro eftato džives o čhavoro muľa, ale le Davidoskre služobníka pes daranas leske oda te phenel. Phende peske: „Medik o čhavoro

dživelas, privakerahas pes ke leste, ale na šunelas amen. Sar šaj akana leske phenas, hoj o čavoro muļa? Šaj peske kerel vareso.“

¹⁹ Ale o David dikhļa, hoj leskre služobnika vareso počoral vakeren maškar peste, a avļa pre oda, hoj o čavoro muļa. Phučla lendar: „Muļa o čavoro?“

„Muļa,“ odphende leske.

²⁰ O David ušķila pal e phuv, gelā te landol, makhļa pes la mascaha a ūrda aver gada. Palīs gelā andro stanos le RAJESKRO a bandolas anglo RAJ. Sar odarik gelā khere, mangļa peske te chal. Dine les a ov chalas.

²¹ O služobnika lestar phučle: „Oda so hin oda, so kerdal? Medik o čavoro dživelas, poscinehas tut a rovehas. Ale sar o čavoro muļa, ušķīlal a geļal te chal.“

²² Ov odphenda: „Medik o čavoro dživelas, poscinavas man a rovavas, bo mange gondolinavas: ,Ko džanel, či o RAJ na ela ke ma jileskro a na mukela le čavores te dživel. ²³ Ale akana, sar muļa, soske man mek poscinava? Či šaj le čavores me mek anav pale? Me džava pal leste, ale ov ke ma pale imar na avela.‘“

²⁴ Palīs o David potešinelas peskra romňa la Batšeba lavenca, gelā ke late a pašlīla laha. Sar lake ulīla muršoro, dine leske nav Šalamun. O RAJ peske les zakamļa, ²⁵ a vašoda prekal o prorokos Natan phenda le Davidoske, hoj leske te den nav Jedidjah*.

O vitazstvo upral e Raba

---

* ^{12:25} 12,25 O milačkus le RAJESKRO

²⁶ O Joab geļa pro mariben pre amoňiko Raba a zail'a le kraliskro foros. ²⁷ O Joab bičhadā muršen, hoj te phenen le Davidoske: „Maravas man lenca a zail'om lenge o teluno foros paš o paňi. ²⁸ Akana zvičin ole muršen, save ačhile, rozačhaven tumen pašal oda foros a zale les, hoj upral oda foros te na zvitazinav me korkoro a te na dav ole foroske miro nav.“

²⁹ Avke o David iļa savore muršen, geļa andre Raba, ode pes marelas lenca a zvitazinda upral lende. ³⁰ Palis iļa e koruna le Milkmoske, lengre devleske, pal o šero, a thode la le Davidoske pro šero. E koruna sas phari buter sar tranda (30) kili a sas andre igen vzacno bar. Ov odarik iļa igen bari korist'. ³¹ Odligenda le manušen, save ode bešenas, a diňa lenge o pili, o krompača the o tovera, hoj te kerēn buči paš o cehli. Avke kerde the savore amoňike forenca. Palis o David the savore manuša gele pale andro Jeruzalem.

13

O Amnon the e Tamar

¹ Paloda pes ačhiļa kada: Le Davidoskre čhas le Absolon sas igen šukar pheň, savi pes vičinelas Tamar. Le Davidoskro čhavo Amnon pes andre late zakamļa. ² O Amnon pes trapinelas vaš late avke, hoj nasvalīla olestar, bo oj sas mek pačivali a ov peske gondolinelas, hoj šoha na ela leskri. ³ Ale sas les prijaťelis o Jonadab. Ov sas le Šimeoskro čhavo, savo sas phral le Davidoske, a sas igen godaver murš. ⁴ Phučļa le Amnonostar: „Sar oda, hoj tu, o čhavo

le kraliskro, sal sako tosara ajso smutno? Na pheneha mange?"

O Amnon leske phenda: „Kamav la Tamar, le Absolonoskra pheňa.“

⁵ O Jonadab leske phenda: „Pašluv tuke pro hadžos a ker tut, hoj sal nasvalo. Sar avela tut te dikhel tiro dad, phen leske: ,Mangav tut, domuk, hoj miri pheň e Tamar man te del te chal. Mi pripravinel anglal mande o chaben, bo kamav andral lakre vasta te chal.'“ ⁶ Avke o Amnon pašlila pro hadžos a kerelas pestar, hoj hino nasvalo.

Sar avla o David les te dikhel, phenda leske: „Domuk mira pheňake, hoj te avel a te pekel anglal ma duj bokeľa. Kamav andral lakre vasta te chal.“

⁷ Palis o David phenda la Tamarake: „Dža andro kher ke tiro phral ko Amnon a pripravin leske o chaben.“ ⁸ Sar e Tamar avla ko Amnon andro kher, ov pašlolas pro hadžos. Avke iľa o chumer, ušanda les anglal leste, kerďa bokeľa a pekľa len. ⁹ Palis iľa e tepša le bokeľenca a thoda anglal leste, ale ov na kamelas te chal.

Avke o Amnon phenda: „Bičhaven savore manušen adarik het.“ Avke savore lestar gele het.

¹⁰ Paloda phenda la Tamarake: „An mange o bokeľa andre spalňa. Chava andral tire vasta.“ E Tamar iľa o bokeľa, so pekľa, a ligenda len le Amnonoske andro hadžos. ¹¹ Ale sar leske delas o bokeľa, cirdňa la ke peste a phenda: „Av, pašluv tuke manca, pheňe miri!“

¹² „Na, phrala miro!“ phenda leske e Tamar. „Av godáver a ma ker oda mange! Bo kada pes

andro Izrael na kerel! ¹³ Kaj man thovava andre ajsi ladž? A tut lena andro Izrael lubariske! Ale mangav tut, vaker le kralīha a ov tuke man dela!” ¹⁴ Ale ov la na šunda. Chudňa la a našilu laha pašličia, bo ov sas zoraleder.

¹⁵ Paloda le Amnonoske e Tamar igen džungličia a chudňa ke late te šunel e ňenavist a odi ňenavist ke late sas bareder sar angloda o kamiben. O Amnon lake phenda: „Ušti upre a dža adarik avri!”

¹⁶ „Na!” phenda leske. „Kada, hoj man trades het, hin mek goredar sar oda, so manca kerdal!”

Ale ov la na kamelas te šunel. ¹⁷ Vičinda peskre sluhas, savo pašal leste kerelas, a phenda leske: „Čhiv kala džuvla avri a phand pal late o vudar!” ¹⁸ Avke la o sluhas čhičia avri a phandla pal late o vudar. Pre Tamar sas šukar upruno plaštos, so hordinenas le kraliskre čhaja, sar sas slobodna. ¹⁹ E Tamar peske čhičia pro šero o prachos, čhingerda pre peste o upruno plaštos, so sas pre late, thoda peske o vast pro šero a džalas het bare rovibnaha.

²⁰ Paļis lakro phral o Absolon latar phuččia: „Na sas tuha tiro phral o Amnon? Akana, pheňe miri, imar ma vaker pal oda. Se hino tiro phral, ma domuk tuke oda, so pes ačhičia, andre tiro jilo.” Avke e Tamar dživelas andro kher le Absolonoskro omukli the smutno.

²¹ Sar pes pal oda došunda o David, igen cholisaličia. ²² O Absolon imar buter na vakerelas le Amnonoha. Naštī les avri ačhelas, bo našilu pašličia leskra pheňaha la Tamara.

O Absolon visarel pale le Amnonoske

²³ Duje beršenca paloda pes ko Absolon strihinenas o bakre andro Baal-Chacor paš o Efrajim a o Absolon ode vičinda savore čhaven le kraliskre. ²⁴ O Absolon gelā ko David a phenda: „Šaj aves tu the tire služobnika ke mande, bo ipen strihinen mire bakren.“

²⁵ O David leske odphenda: „Na, čhavo miro, na mušinas te džal savore, hoj pes te na starines pal amende.“ Kajte o Absolon pre leste ispidelas, ov na kamelas te džal leha, ale požehňinda les.

²⁶ Palis o Absolon phenda: „Te na, akor mi avel amenca miro phral o Amnon.“

„Soske kames, hoj ov tuha te džal?“ phučla o David. ²⁷ Ale o Absolon avke pre leste ispidelas, hoj mukla le Amnon the savore kraliskre čhaven.

[Palis ov lenge pripravinda hoscina ajsi sar le kraliske.] ²⁸ O Absolon phenda peskre sluhenge: „Den pozoris! Sar le Amnon ela lačhi dzeka la mołatar, akor tumenge prikazinava a tumen les murdarena. Ma daran tumen, bo oda me tumenge prikazindom! Aven šmela a zorale!“

²⁹ Palis o sluhi kerde avke, sar lenge phenda, a murdarde les. Akor savore le Davidoskre čhave uštile, besle pre peskre somara a denašle.

³⁰ On sas mek pro drom, sar le Davidoske vareko phenda: „O Absolon murdarda savore tire čhaven – ſiko lendar na achiла te dživel.“

³¹ O David uštila, čhingerda pre peste o gada a paſlila pre phuv. Savore leskre služobnika ačhenas paſal leste le čhingerde gadanca.

³² Sas paš leste o Jonadab, le Davidoskre phraleskro čhavo, saveske sas dad o Šimeah. O

Jonadab phenda: „Te na gondolinel peske miro raj, hoj o Absolon murdarda savore tire čhaven. Muļa ča o Amnon. Bo dičholas pro Absolon, hoj kamel le Amnon te murdarel akorestar, sar našilu pašlila la Tamaraha. ³³ Rajeja miro the kralina, ma trapin tut pal oda, so tuke phende, hoj savore tire čhave mule. Muļa ča o Amnon.“

³⁴ Ale o Absolon denašla.

O sluhas, savo stražinelas, jekhvareste zbačinda a dikhla pro drom pašal o Horonajim but manušen pre sera le verchoskri a phenda le kraliske: „Dikhłom le manušen pro drom pašal o Horonajim pre sera le verchoskri.“

³⁵ O Jonadab phenda le Davidoske: „Dikh, oda aven tire čhave. Ačhiļa pes avke, sar tuke phendom.“ ³⁶ Soča dovakerda, avle le Davidoskre čhave a chudle igen te rovel. Avke the o David savore peskre služobníkenca igen rovenas.

³⁷⁻³⁸ Sar o Absolon denašelas, dochudňa pes andro Gešur. Gelā ko čavo le Amichudoskro ko Talmaj, savo sas kralis andro Gešur, a bešelas ode trīn berš. O David calo časos sas smutno pal peskro čavo Amnon. ³⁹ A o David igen kamelas te džal ko Absolon, bo imar les pregela o pharipen pal oda, hoj o Amnon muļa.

14

E džuvļi andral e Tekoa prevakerel le David

¹ Sar la Cerujakro čavo o Joab dikhla, hoj o kralis o David hino smutno pal o Absolon,
² bičhađa varekas andre Tekoa, hoj te anen odarik godaver džuvļa. Sar la ande, phenda lake

o Joab: „Ker avke: Uri pre tu ola gada, so hin pro smutkos, a makh tut le olejoha, ale av sar džuvli, savi imar but časos likerel o smutkos pal o mulo.
3 Paļis džaha ko David, hoj leha te vakeres.“ A diňa la godi, so leha te vakerel.

4 Akor odi džuvli andral e Tekoa gel'a ko kralis, bandolas anglal leste le mujeha dži pre phuv a phenda: „Pomožin mange, kralina!“

5 „So tute?“ phučla latar o kralis.

„Me som vdova,“ odphenda. „Miro rom muļa.

6 Sar mire duj čhave sas pre maļa, vesekedinde pes maškar peste a na sas ode ņiko, hoj len pestar te odlel. Jekh lendar demađa dujtones avke, hoj les murdarda. **7** Akana džal pre mačli famelija a phenen: „De amenge oles, ko murdarda peskre phrales, hoj les te murdaras vaš o dživipen le phraleskro.‘ Te on oda kerena, me ačhava bi o čhavo a lena miri nađej, so mek mange ačhiļa, bo pal miro rom na ačhiļahas pre kadi phuv o nav aňi o potomstvos.“

8 „Dža khore,“ phenda lake o David. „Me lava ada andre mire vasta.“

9 Ale e džuvli le Davidoske phenda: „Raja miro the kralina! Odi vina mi perel pre mande the pre miri famelija a tu the tiro tronus te aves bi e vina.“

10 Avke o kralis lake phenda: „Te vareko phenela vareso pre tu, an les ke mande a kerava oda, hoj šoha pre tu imar na vakerela ņič nalačho.“

11 Aoj leske phenda: „Mangav tut, le mange vera anglo RAJ, tiro Del, hoj oda dženo, ko pes mušinel te pomšinel mire čhaske vaš o

dživipen le phraleskro, les te na murdarel, bo oleha kerdahas mek goreder binos.“

„Avke sar dživel o RAJ,“ phenda lake o David, „tire čhaske aňi o bal na perela pal o šero.“

¹² E džuvli mek phenda: „Domuk tira služobničkake, hoj te phenel mek vareso peskre rajeske the kraliske.“

„Vaker!“ phenda o David.

¹³ Oj leske phenda: „Soske gondolinehas the tu kajso nalačhipen pro manuša le Devleskre? Tu korkoro tut odsudzindal andre oda, so phendal, bo na domuklal te anel khore tire čhas, saves tradnal het. ¹⁴ Bo jekhvar mušinas savore te merel, sam sar o paňi, so hino avričhordo pre phuv a so imar pes na del te skidel upre. Ale o Del na kamel te lel řikaske o dživipen, ale kerel savoro, hoj te anel pale oles, ko hino lestar dur. ¹⁵ Vašoda oda avlom te phenel mire rajeske the kraliske, bo o manuša man oleha darade a phendom mange: ,Džava te vakerel le kraliha a ko džanel, či man na šunela avri. ¹⁶ Šaj man šunel avri a zachraňinel ole manušendar, save man the mire čhas kamen te čhivel avri andral e phuv, so amenge diňa o Del.‘ ¹⁷ O lav mire rajeskro the kraliskro mange anel o smirom, bo miro raj the kralis hino sar le Devleskro aňjelos, savo rozprindžarel o lačho le nalačhestar. O RAJ, tiro Del, mi el tuha.“

¹⁸ Akor o David lake phenda: „Vareso tutar phučava a odphen mange o čačipen!“

„Ča vaker, rajeja miro the kralina,“ odphenda e džuvli.

¹⁹ „Na sas oda o Joab, savo tut bičhadā ke ma?“ phučla latar o David.

E džuvli odphenda: „Avke sar tu džives, rajeja miro the kralina, našti garuvav ada angle tu, hoj tuke te na odphenav. Sas oda tiro služobníkos o Joab, savo mange oda phenda a diňa man godī, so tuke te phenav. ²⁰ Ov oda kerda vašoda, hoj te čerinel kadi situacija. Ale tu, rajeja miro, sal godaver sar le Devleskro aňjelos a džanes pal savoreste, so pes kerel andre kadi phuv.“

O Joab anel pale le Absolon

²¹ Paľis o David phenda le Joaboske: „Mištes, me kerava oda, so kames. Dža a an pale le Absolon.“

²² Akor o Joab peľa anglo David a bandolas le mujeha dži pre phuv a palikeralas leske. Phenda: „Adadžives sprindžardom, hoj arakhľom milosť andre tire jakha, rajeja miro the kralina, bo kerďal oda, so kamľom.“ ²³ Paľis o Joab gelā andro Gešur a anda le Absolon pale andro Jeruzalem. ²⁴ O kralis phenda le Joaboske: „Mi džal andre peskro kher, no pro jakha pes mange te na sikavel.“ Avke o Absolon gelā andre peskro kher, ale le kralis na dikhľa.

O Absolon pale dikhel le kralis

²⁵ Andre calo Izrael le Absolon lašarenas, bo na sas ňiko ajso šukar sar ov. Le šerestar dži o pindre pre leste na sas chiba. ²⁶ Leskre bala sas igen bare a strihinelas len jekhvar andro berš, sar sas igen phare. Sar len važinelas, sas len vaj duj kili. ²⁷ Le Absolon sas trin muršora the jekh

čhajori a lakro nav sas Tamar. Oj sas igen šukar džuvli.

²⁸ O Absolon bešelas andro Jeruzalem imar duj berš, ale le David mek na dikhla. ²⁹ Palis diňa te vičinel le Joab, hoj te avel ke leste, bo kamla les te bičhavel ko David, ale o Joab na kamelas te džal ke leste. O Absolon bičhad'a pal leste dujtovar, ale aňi akor na gel'a. ³⁰ Palis o Absolon phenda peskre sluhenge: „Dikhen, le Joaboskri maľa hiňi pašes paš miri a hin les ode jačmeňis. Džan a podlabaren la!“ Avke o sluhi gele a podlabarde odi maľa.

³¹ Palis o Joab avla andro kher le Absolonoskro a phenda leske: „Soske mange tire sluhi podlabarde e maľa?“

³² O Absolon leske odphenda: „Dikh! Bičhadom pal tu, hoj te aves ke mande, bo kamlom tut te bičhavel ko kralis, hoj leske te phenes: ‚Soske avlom andral o Gešur? Se feder mange uľahas, te ačhilomas ode.‘ Ale akana kamav te džal anglo David a te vareso kerdom nalačho, mi murdarel man.“

³³ Palis o Joab gel'a ko David a phenda leske savoro. Avke o David vičinda ke peste le Absolon a o Absolon avla ko David. Sar avla, bandila anglal o kralis le mujeha dži pre phuv a o kralis čumidla le Absolon.

15

O Absolon pes vzburinel pro kralis

¹ Palis peske o Absolon stradla verdan, gragen the penda (50) muršen, save denašenas anglal leste. ² O Absolon sig tosara ačhelas

pro drom paš e brana, sar pes džal andro foros. Ode lelas pre sera dojekhe muršes, ko avelas varesava vecaha ko kralis, hoj les te šunel avri, a phučelas lestar: „Khatar sal?“ Sar leske oda murš phenelas: „Me som andral jekh izraeliko kmeňos,“ ³ o Absolon leske phenelas: „Dikh, tu vakeres mištes a čačipen, ale nane ňiko paš o kralis, hoj tut te šunel avri. ⁴ Ale te man ačhadehas sudcaske andre kadi phuv, dojekheske pomožindomas ola vecaha, savaha avľahas ke ma pro sudos, hoj te dochudel peskro čačipen.“

⁵ Sar vareko avelas ko Absolon a kamelas anglal leste te bandol, ov les obchudelas a čumidelas. ⁶ Avke kerelas o Absolon savore Izraelitanca, save avenas ko kralis, hoj ov te rozsudzinel lengro pravos. Aleha len počoral dochudelas pre peskri sera a sas le Izraelitenge buter pre dzeka sar o kralis David.

⁷ Palis pal o štar berš phendā o Absolon le kraliske le Davidoske: „Domuk mange te džal andro Hebron, hoj te dolíkerav e vera, so ijom le RAJESKE. ⁸ Sar bešavas andro Gešur andro Aram, phendom le RAJESKE: ,Te man aneha pale andro Jeruzalem, džava tut te lašarel andro Hebron.‘“

⁹ „Dža andro smirom!“ phendā leske o David. Avke o Absolon geľa andro Hebron.

¹⁰ Palis o Absolon bičhadá počoral peskre muršen andre savore kmeňi le Izraeloskre, hoj te phenen: „Sar šunena o hangos la trubakro, akor zvičinen: ,O Absolon ačhiľa kraliske andro Hebron!‘“ ¹¹ Le Absolonoha gele andral o Jeruzalem duj šel (200) murša, save sas vičimen

a na džanenas ſisostar, so kamel te kerel.
 12 Sar anelas o Absolon o obeti, bičhad'a vaš o Davidoskro radcas Achitofel andral o foros Gilo. Vaſoda o murša, save pes dovakerde pro David, kerenas furt bareder vzbura a mek buter manuša pes pridenas ko Absolon.

O David denaſel andral o Jeruzalem

13 Androda ko David avla o sluhas a phenda:
 „O murša andral o Izrael hine pre le Absolonoskri sera!“

14 Palis o David phenda savore peskre služobníkenge, save sas leha andro Jeruzalem:
 „Aven! Denaſas het, bo te na denaſaha, na zachraňinaha pes le Absolonostar. Sigo džas het, hoj te na dochudel amen! Bo anela pre amende e bibach a murdarela dojekhes andro foros.“

15 „He, miſtes, raja amaro the kraľina!“ phende o služobníka le Davidoske. „Amen keraha savoro, so tu pheneha.“

16 Palis o David odarik odgeľa savore peskre manuſenca the la famelijaha. Mukla ode ča peskre deſe romňien-služobničken, hoj pes te starinen pal o palacis. 17 O David the savore leskre murša odgele andral o foros a zaačhile paš o posledno kher. 18 Savore leskre uradníka, savore Keretana, Pileťana the šov šel (600) murša, save avle ke leste andral o Gat, predžanas pašal o David.

19 Akor phenda o David le Itajoske, save sas andral o Gat: „Soske aves the tu amenca? Dža pale a ačh paš o kraľis Absolon. Se tu sal cudzincos, saves tradle avri andral peskri phuv. 20 Se mekča idž avlal. Sar tutar šaj kamav, hoj te

aves manca, te mek aňi me korkoro na džanav, kaj džav? Dža pale a le tuha tire phralen. Mi presikavel tuke o RAJ o verno kamiben the e vernoſť.“

²¹ Ale o Itaj odphenda: „Avke sar dživel o RAJ a avke sar džives tu, rajeja miro the kralina, me džava všadzik tuha, či pro meriben či pro dživipen.“

²² O David leske odphenda: „Miſtes, av amenca!“ Avke o Itaj džalas jekhetane le Davidoħa savore peskre muršenca the caļa fameli-jaha. ²³ Savore manuša andral odi phuv chudle igen te rovel, sar odarik predžanas. Avke o David pregela prekal o paňi Kidron a savore manuša džanas leha pre oda drom, sar pes džal pre pušta.

²⁴ Jekhetane lenca džalas o rašaj Cadok the savore Leviti, save līdžanas e archa le Devleskra zmluvakri. Sar la thode tele, o Ebjatar obetinelas o obeti, medik savore manuša na gele avri andral o foros.

²⁵ Paļis o David phenda le Cadokoske: „Lidža e archa le Devleskri pale andro foros, bo te man dela o RAJ miloſt, anela man pale a dela mange la pale te dikhel a the oda than, kaj ela. ²⁶ Ale te phenela: ‚Na sal mange pre dzeka,‘ akor mi kerel manca avke, sar ov kamel.“

²⁷ O David phenda le rašaske le Cadokoske: „Dikh, le tuha tire čhas le Achimaac the le Ebjataroskre čhas le Jonatan a dža pale andro foros andro smirom. ²⁸ Me užarava pre oda than, khatar pes predžal prekal o Jordan, medik mange na dena vareso te džanel.“ ²⁹ Avke o

Cadok the o Ebjatar ĥigende e archa le Devleskri pale andro Jeruzalem a ačhile ode.

³⁰ Palis o David džalas pindrango upre pro Olivovo verchos, le dromeha rovelas a o šero peske zaučharda andre. A the savore manuša, so leha sas, peske zaučharde andre o šere a rovenas. ³¹ Vareko le Davidoske phendā: „O Achitofel hino tiš maškar o vzburenci, save hine le Absolonoha.“ Vašoda o David pes mangelas: „Mangav tut, RAJEJA miro, visar le Achitofeloskri rada pro diliňipen.“

³² Sar o David dogela dži upre pro verchos, kaj pes lašarelas le Devles, avelas paš leste o Arkijcos o Chušaj le čhingerde plaštoha the le prachoha pro šero. ³³ O David leske phendā: „Te aveha manca, aveha mange ča pro pharipen. ³⁴ Ale dža pale andro foros a phen le Absolonuske: „Ó, kralina, som tiro služobníkos. Avke sar angloda služinavas tire dadeske, avke akana kamav te služinel tuke, a kavke šaj visares le Achitofeloskri rada. ³⁵ Ena tuha ode duj rašaja, o Cadok the o Ebjatar. Savoro, so tut dodžaneha andro palacis, phen lenge, ³⁶ bo ode hine the lengre čhave, o Achimaac the o Jonatan. Lenca mange dena te džanel savoro, so tumen ode dodžanena.“

³⁷ Avke le Davidoskro prijaťelis o Chušaj avla pale andro Jeruzalem ipen akor, sar o Absolon avelas andro foros.

16

O David the o Ciba

¹ Sar džalas o David dureder pal o verchos, avelas anglal leste le Mefibošetoskro sluhas o Ciba duje somarenca. Sas pre lende duj šel (200) mare, šel (100) konarica hrozni, šel kotora švižo ovocje the jekh gono mol.

² O David phučla le Cibastar: „So kames oleha te kerel?“

Ov odphenda: „Kala somara hine prekal tiri famelija, hoj upre te džan, a o maro the o ovocje hine pro chaben le služobníkenge. E mol hiňi, hoj te pijen, sar na birinena pre pušta.“

³ O David lestar phučla: „Kaj hino o Mefibošet, tire rajeskro le Sauloskro vnukos?“

O Ciba odphenda: „Ačhiла andro Jeruzalem, bo peske gondolinel, hoj leske adadžives o Izraeliti dena pale o krališagos leskre papuskro le Sauloskro.“

⁴ O David le Cibaske odphenda: „Savoro, so hin le Mefibošetoskro, ačhela tuke.“

„Banduvav anglal tu!“ phenda o Ciba. „Ča mi arakhav e milost anglal tu, raja miro the kralina.“

O David the o Šimej

⁵ Sar o David sas pašeder paš o gav Bachurim, ipen akor odarik džalas avri o Šimej, o čhavo le Geraskro andral le Sauloskri famelija. Le dromeha furt košelas. ⁶ Čhivkerelas o bara andro David the andre savore leskre služobníka, kajte paš o David sas pal e čači the bałogňi sera savore manuša the o slugada. ⁷ Košelas les kavke: „Našluv, našluv! Vrahona! Lotrona! ⁸ Iljal tuke le Sauloskro krališagos a akana tut o RAJ marel, bo murdardal but dženen andral leskri

famelija. O RAJ diňa o krališagos tire čhaske le Absolonoske. Avel pre tu e bibach, vrahona!"

⁹ O Abišaj, o čhavo la Cerujakro, phenda le Davidoske: „Rajeja miro, soske domukes kale murdale rikoneske, hoj tut kavke te košel? Muk man te džal paš leste a te odčhinel leske o šero!"

¹⁰ Ale o David phenda: „Čhavale la Cerujakre, so tumen hin andre oda? Bo te o RAJ leske phenda, hoj man te košel, akor ko leske šaj phenel: ,Soske ada keres?' "

¹¹ Palis o David phenda le Abišajoske the savore peskre služobníkenge: „Se miro čhavo, savo hino mandar, man kamel te murdarel a so mek buter kada Benjaminčanos? Muken les, mi košel man, bo o RAJ leske oda phenda. ¹² Ko džanel, či o RAJ na dikhela miro pharipen a na visarela mange pale le lačhipnaha vaš leskro adadživeseskro košiben."

¹³ O David peskre muršenca džalas dureder le dromeha. O Šimej džalas pašes pašal leste pal o verchengro brehos, le dromeha les košelas a čhivkerelas andre leste o bara the o prachos.

¹⁴ O David the o murša, save leha džanas, doavle strapimen paš o Jordan a ode peske odpočovinde.

O Chušaj vakerel le Absolonoha andro Jeruzalem

¹⁵ O Absolon le Achitofeha the savore Izraelitenca avla andro Jeruzalem. ¹⁶ Sar avla ko Absolon o Arkijcos o Chušaj, le Davidoskro prijaťelis, phenda leske: „Mi dživel o kralis! Mi dživel o kralis!"

¹⁷ O Absolon phučla le Chušajostar: „Kada hin tiro kamiben, so sikaves tire prijačeliske le Davidoske? Soske leha na gelal?“

¹⁸ O Chušaj odphenda le Absolonuske: „Na! Me kamav te ačhel oleha, kas peske kidňa avri o RAJ, kala manuša the savore Izraeliti! ¹⁹ Se pro kočec kaske služinava? Či na leskre čhaske? Avke sar služinavas tire dadeske, služinava the tuke.“

O Absolon pašlol le Davidoskre romnjenca

²⁰ Paļis o Absolon phučla le Achitofelostar: „Phen, so amenge kampel te kerel?“

²¹ O Achitofel odphendā. „Dža ke tire dadeskre romnija-služobnički, saven mukla, hoj te stražinen leskro palacis, a pašluv lenca. Paļis pes savore manuša andro Izrael dodžanena, hoj tut džunglardal tire dadeske. A oleha ena tire murša, save pal tu džan, mek šmeleider.“ ²² Avke le Absolonuske ačhade pre strecha stanos a ov anglal savore Izraeliti pašłolas peskre dadeskre romnjenca-služobničkenca.

²³ Andre oda časos pes lelas e rada le Achitofeloskri sar le Devleskro lav. Kavke peske lenas o David the o Absolon e rada le Achitofeloskri, so len delas.

17

O Chušaj čerinel le Achitofeloskri rada

¹ Paļis o Achitofel phenda le Absolonuske: „Domuk, hoj mange te kidav avri 12 000 muršen a mek adi rat lenca te džav pal o David. ² Džava pre leste akana, medik na birinel a hino bi e zor. Daravava les a savore leskre murša pes

rozdenašena. Paļis o kralis ela korkoro a me les murdarava. ³ Avke anava pale savore manušen ke tute, bo te merela oda murš, saves tu rodes, savore manuša avena pale andro smirom.“ ⁴ Oda vakeriben sas pre dzeka le Absolonoske the savore izraelike vodcenge.

⁵ Ale o Absolon phendā: „Vičin kade mek le Chušaj le Arkijcos, hoj te šunas, so phenel ov.“ ⁶ Sar avla o Chušaj, o Absolon leske phendā: „O Achitofel phendā, so amenge kampel te kerel. So pre oda tu phenes? Šaj keras oda, so ov phenel? Te na, ta phen tu!“

⁷ O Chušaj odphendā le Absolonoske: „Odi rada, so akana diňa o Achitofel, nane lačhi. ⁸ Se prindžares tire dades the leskre muršen. On hine zorale murša a ke oda choľamen sar e medvediča, savake ile lakre ciknen. Tiro dad hino sikado pro mariben a na ačhel rači te sovel paš peskre murša. ⁹ Akana imar hino garudo andre varesavi chev abo pre aver than. A te vareko tire muršendar mulahas takoj, soča pes chudňahas o mariben, rozlīgenda has pes oda hiros, hoj le Absolonoskre murša prehrajinde. ¹⁰ Akor the oda nekzoraleder murš, savo sas zoralo sar o ļeos, našavela e odvaha, bo calo Izrael džanel, hoj tiro dad o David hino maribnaskro murš a leskre murša hine zorale. ¹¹ Vašoda phenav tuke, zvičin ke peste calo Izrael le Danostar dži paš e Beer-Šeba. On ena ajci sar e poši pro moroskro brehos a tu len līdžaha andro mariben. ¹² Paļis džaha pal leste. Sar les arakhaha ode, kaj ela, mukaha pes pre leste avke, sar perel e rosa pre phuv a na ačhela te dživel ov, aňi ňiko leskre

muršendar. ¹³ Te pes garuđahas andre varesavo foros, calo Izrael andahas o lani. Odcirdňamas o foros andro paňi a na ačhilahas pal leste aňi cikno baroro.“

¹⁴ Akor o Absolon the savore izraelika murša phende: „Feder hin e rada le Chušajoskri sar le Achitofeloskri.“ Bo o RAJ kaml'a, hoj pes te na kerel pal e lačhi rada le Achitofeloskri, hoj te anel e bibach pro Absolon.

O David pal o Jordan

¹⁵ O Chušaj phenda le rašajenge le Cadokoske the le Ebjataroske, savi rada delas o Achitofel le Absolon the le vodcen a so lenge palis ov phenda, hoj te keren. ¹⁶ Phenda lenge: „Akana bičhaven sigo varekas kada te phenel le Davidoske a phenen leske: ‚Ma zliker tut adi rat pre pušta paš o Jordan, ale sigo predža prekal o paňi, hoj te na meres tu aňi o murša, so hine tuha.‘“

¹⁷ O Jonatan the o Achimaac užarenas paš o En-Rogel, bo naští gele andro Jeruzalem, hoj len ňiko te na dikhel. Varesavi služka lenge majind'a te phenel, so pes kerel, a on palis majinde oda te phenel le Davidoske. ¹⁸ Ale varesavo čhavoro len dikhla a phenda avri le Absolonoske. Vašoda on sidarenas odarik het andro Bachurim ke varesavo murš. Ole muršes sas pre dvora chaňig a on gele andre. ¹⁹ Leskri romni iľa e lepeda, nacirdňa la upral e chaňig a rozchida upre o zrnos, hoj te na dičhol e chaňig.

²⁰ Sar avle le Absolonoskre murša ke džuvli andro kher, phučle latar: „Kaj hine o Achimaac the o Jonatan?“

„Odgele adarik a pregele o paňi,“ odphenda lenge.

Akor on len chudle te rodel, ale sar len našti arakhenas, gele pale andro Jeruzalem. ²¹ Sar odarik gele het, o Achimaac the o Jonatan avle avri andral e chaňig a gele te phenel le Davidoske, so o Achitofel vakerelas le Absolonuske, hoj te kerel, a phende: „Ušti a predža sigo prekal o paňi!“ ²² Avke o David the savore leskre manuša uštile a pregele prekal o Jordan. Dži tosara, medik na chudňa te vidnišaľol, pregelā dojekh lendar prekal o paňi.

²³ Sar o Achitofel dikhľa, hoj pes na ačhiľa avke, sar ov radzinelas, thoda pro somaris o sedlos, bešla pre leste a geľa khere andre peskro foros. Diňa peske andro kher savoro andro poradkos a palis pes figinda. Avke muľa a parunde les andre leskre dadeskro hrobos.

²⁴ O David doavľa andro Machanajim. A o Absolon pregelā prekal o Jordan peskre muršenca andral o Izrael. ²⁵ O Absolon ačhadá le Amasa pre le Joaboskro than velíteliske upral o slugada. Leskro dad sas o Izmaelitas o Jitrah a e daj e Abigajil, le Nachašiskri čhaj. Oj sas pheň la Cerujakri, le Joaboskra dakri. ²⁶ O Absolon the o Izraeliti peske kerde taboris andre phuv Gilead.

²⁷ Sar o David avľa andro Machanajim, avle ke leste o Šobi, o Machir the o Barzilaj. O Šobi sas le Nachašiskro čhavo andral o amoňiko foros Raba, o Machir sas le Amieloskro čhavo andral o Lo-Debar a o Barzilaj sas Gileadčanos andral o Rogelim. ²⁸ Ande le Davidoske the leskre manušenge o veci pro soviben the pira,

čare, pšeňica, jačmeňis, peko zrnos, aro, fizolos, šošovica,²⁹ medos, čhil, bakrano ciral the gurumňakro ciral, hoj len te avel, so te chal, bo džanenas, hoj o David the leskre murša imar na birinen, bo sas bokhale the smedna pre pušta.

18

Le Absolonoskre murša prehrajinen

¹ O David diňa te zvičinel le muršen, save sas leha, a rozdělinda len andro partiji po ezeros (1 000) the šel (100) slugaďa a ačhadá upral lende veliteľen. ² Avke len bičhadá andro trin partiji le Joaboha, le Joaboskre phraleha le Abišajoha the le Itajoha andral o Gat. Dojekh lendar lídžalas peskra partija. Palis phendá o David le muršenge: „Kamav the me te džal tumenca.“

³ „Našti aves,“ phende o murša. „Bo te lendar mušinaha te denašel, na džala lenge pal amende, kajte jepaš džene amendar merena. Ale tu sal vzacneder sar ezeros (1 000) amendar! Ela feder, te amenge pomožineha andral o foros.“

⁴ „Kerava avke, sar phenen,“ phendá o David. Palis ačhelas paš e brana a savore murša odarik džanas het andro partiji po šel (100) the po ezeros (1 000) džene. ⁵ O kralis phenda le Joaboske, Abišajoske the le Itajoske: „Ča angle ma aven jileskre ko terno murš ko Absolon.“ Savore manuša šunde, sar o kralis oda prikazinel savore veliteľenge pal o Absolon.

⁶ Avke o murša gele pre malá pro Izraeliti a o mariben pes chudňa andro Efrajimiko veš. ⁷ Le Davidoskre murša zviťazinde upral o Izraeliti a

mule lendar oda džives igen but manuša – 22 000 murša. ⁸ O mariben pes rozgelā pal cali phuv. Andre oda džives o veš murdarda buter dženen sar e šabla.

Le Absolonoskro meriben

⁹ O Absolon džalas pre mulica a jekhvareste pes arakhla anglo murša le Davidoskre. Sar leskri mulica predžalas tel o bare duboskre konara, o Absolon pes zachudňa le šereha andro konara a ačhiľa te figinel andro luftos a e mulica telal leste denašla het. ¹⁰ Vareko oda dikhla a gelia te phenel le Joaboske: „Dikhłom le Absolon te figinel pro dubos!“

¹¹ O Joab phenda ole muršeske, savo leske avla oda te phenel: „Te les dikhłal, soske les ode takoj na murdardal? Diňomas tut deš rupune the jekh sirimos!“

¹² Ov odphenda le Joaboske: „Kajte man diňalas ezeros (1 000) rupune, na thodomas o vast pre le kraliskro čavo. Bo amen savore šundam, sar o David phenda tuke, le Abišajoske the le Itajoske, hoj te chraňinen le terne muršes le Absolon. ¹³ Te les murdardomas, o kralis pes pal oda the avke dodžanłahas a tu vaš ma na ačhiľalas.“

¹⁴ „Na zlíkerava man kade tuha!“ phenda o Joab. Avke iļa o trin kopiji a demada len andro jilo le Absolonoske, savo mek dživelas a figinelas pro dubos. ¹⁵ Paļis o deš terne zbrojnoša le Joaboskre, pes rozačhade pašal o Absolon, domarde les a murdarde.

¹⁶ O Joab zatrubinda pro rohos a o murša imar na džanas pal o Izraeliti, bo ov len zaačhadā.

17 Ile le Absolon, čhide les andre bari chev andro veš a začhide les but barenca. Savore manuša andral o Izrael pes rozdenašle, sako andre peskro stanos.

18 Medik dživelas o Absolon, diňa peske te ačhavel andre Kralískri dolina bar pre peskro leperiben. Phenda peske: „Nane man čhavo, savo leperela miro nav.“ Vašoda diňa ole bareske nav pal peste. Dži adadžives pes vičinel Le Absolonoskro bar pro leperiben.

19 Paļis o Achimaac, o čhavo le Cadokoskro, phenda le Joaboske: „Muk man, hoj te džav ko David, hoj leske te phenav oda lačho hiros, hoj o RAJ les zachraňinda leskre ňeprijaťelistar.“

20 „Na,“ odphenda leske o Joab, „bo adadžives na uľalas o poslos, so anel o radišagoskro hiros, bo muľa leske o čhavo. Šaj oda keres pre aver džives.“

21 Paļis phenda peskre sluhaske le Kušijcoske: „Dža a phen le kraliske, so dikhľal.“ Oda murš angal leste bandila a chudňa te denašel.

22 Ale o Achimaac pale phenda le Joaboske: „Mange hin savoro jekh. Ča muk man, hoj te denašav pal oda Kušijcos.“

„Soske oda kames te kerel, čhavo miro?“ phučla lestar o Joab. „Na ela tut olestar ňisavo počiňben.“

23 „Mi ačhel pes, so ča kamel,“ phenda o Achimaac, „ale me džav!“

„Akor dža!“ phenda leske o Joab. Avke o Achimaac denašelas pal o rovno drom a dochudňa le Kušijcos.

24 O David bešelas maškar e andruňi the avruňi foroskri brana. A o stražníkos geľa upre pre strecha la branakri pro muros, a sar pes rozdikhla, dikhla jekhe muršes te denašel. **25** O stražníkos vičinda pro kralis a phenda leske oda.

Akor o kralis o David phenda: „Te hino korkoro, anel lačho hiros.“ Sar oda murš sas pašeder, **26** o stražníkos dikhla mek jekhe muršes te denašel a vičinda pro vratníkos: „Hin ode mek jekh murš, savo denašel!“

O David phenda: „The ov anel lačho hiros!“

27 O stražníkos phenda: „Dičhol pes mange, hoj oda ešebno murš denašel avke sar o Achimaac, le Cadokoskro čavo.“

„Ov hino lačho manuš,“ phenda o David. „Avel kade lačhe hiroha.“

28 Androda o Achimaac phenda le Davidoske: „Smirom tuke!“ Avke bandila le mujeha dži pre phuv a phenda: „Chvala le RAJESKE, tire Devleske! Ov tuke diňa le ňeprijaťelen, save hazdle o vasta pre tute, pre miro raj the kralis.“

29 „Mištes hin le Absolonuske?“ phučla lestar o David.

O Achimaac odphenda: „Dikhľom ča baro zmetkos, sar o Joab bičhaďa tire služobníkos the tire sluhas, ale na džanav, pal soste džal.“

30 „Dža pre sera a ačh kade!“ phenda o David. Avke ov geľa a ačhelas ode.

31 Jekhvareste avľa o Kušijcos a phenda: „Mišnel miro raj the kralis lačho hiros! O RAJ tut adadžives cirdňa avri andral e zor savorendar, save pes hazdle upre pre tute.“

32 O David lestar phučla: „Sar hin le terne muršeske le Absolonuske?“

Ov odphenda: „Kada, so pes ačhila tire čhaske, rajeja the kralina miro, pes mi ačhel tire řeprijatelenge the savorenge, ko pes hazdle upre pre tute!“

19

O Joab dovakerel le Davidoske

1 Oda hiros le David igen zaila, geļa andre uprupo kher, so sas upral e brana, a rovelas. Le dromeha rovibnaha vakerelas: „Čhavo miro, Absolon! Čhavo miro! Čhavo miro, Absolon! Šaj muļom me, a na tu, Absolon, čhavo miro, čhavo miro!“ **2** Le Joaboske phende, hoj o kralis hino smutno a rovel pal o Absolon. **3** Andre oda džives pes o viťazstvo čerinda pro smutkos savore slugađenge, bo o slugada pes dodžanle, hoj le kraliske hin igen pharo pal peskro čhavo. **4** Akor o slugada počoral avenas pale andro foros Machanajim, avke sar keran o slugada, save pes ladžan olestar, hoj denašen le maribnastar. **5** O kralis peske zaučharda o muj a chudňa zorales te rovel: „Čhavo miro, Absolon! Absolon, čhavo miro, čhavo miro!“

6 Akor o Joab geļa ko David a phenda: „Adadžives kerdal ladž savore tire služobnikenge, save adadžives zachraňinde o dživipen tuke, tire čhavenge, romňijenge, čhajenge the romňijenge-služobničkenge. **7** Se tu kames olen, ko pre tu džan, a džas pre ola, ko tut kamen. Adadžives dikhľam, hoj tuke na džal

pal o uradnika a aňi pal o služobnika. Dikhav, hoj tuke uľahas feder, te o Absolon ačhiľahas te dživel a amen savore uľamas adadžives mule. ⁸ Vašoda ušti! Av avri a podhazde upre tire služobníken. Bo lav vera pro RAJ, te na aveha avri, dži rači ňiko lendar na ačhela tuha. Oda ela prekal tu mek goreder sar savoro, so pes tuke terňipnastar dži adadžives ačhiľa.”

⁹ Avke o kralis uštiľa a bešla peske paš e brana. Sar phende savore slugadženge, hoj o kralis bešel paš e brana, avle angle leste savore.

Ale o Izraeliti pes rozdenašle, sako andre peskro stanos.

E Judsko the o Izrael kamen pale le David

¹⁰ Savore kmeňi andral o Izrael pes vesekedinenas maškar peste a phenenas: „O kralis amen cirdňa avri andral e zor amare ňeprijateľendar, andral e zor le Filišťincendar. Ale akana mušinda te denašel andral kadi phuv le Absolonostar. ¹¹ Ale o Absolon, saves pomazindám amare kraliske, muľa andro mariben. Soske mek užaren? So na keren vareso, hoj te avel pale o kralis?”

¹² O kralis o David diňa te phenel le rašajenge le Cadokoske the le Ebjataroske: „Phenen le vodcenge andre Judsko: ,Soske tumen te aven posledna paš oda, sar anena le kralis pale khore? Se o kralis pes dodžanľa, so vakerenas o manuša andro Izrael. ¹³ Tumen san mire phrala, sam jekh rat. Soske tumen te aven posledna paš oda, sar anena le kralis pale khore?’ ¹⁴ Le Amasoske phenena: ,Se amen sam phrala, jekh rat. Mi marel man zorales o Del, te tu na ačheha

akanastar veliťeliske upral mire slugada vaš o Joab.' "

¹⁵ Aleha sas savore manušenge andral e Judsko pre dzeka. On dine the phenel le kraliske: „Av pale, tu the savore tire služobnika.“

O David džal pale andro Jeruzalem

¹⁶ Sar o David džalas pale khere, doavla paš o Jordan. O manuša andral e Judsko imar avle andro Gilgal, hoj pes leha te zdžan a te preligenen les prekal o paňi. ¹⁷ Andre oda časos siďarelas the o Benjaminčanos o Šimej, le Geraskro čhavo andral o Bachurim, a geľa le muršenca andral e Judsko anglo kralis David. ¹⁸ Ayle leha ezeros (1 000) murša andral o Benjamin. Avla the o Čiba, savo sas služobníkos le Sauloskra famelijake, a leha leskre dešupandž (15) čhave the biš (20) sluhi. On sas sigeder paš o paňi Jordan sar o David. ¹⁹ Pregele prekal o paňi, hoj te prelidžan leskra famelija, a kerde savoro, so o David kamelas.

O David presikavel o jileskeriben le Šimejoske

Sar o David kamľa te predžal prekal o Jordan, peľa angle leste le Geraskro čhavo o Šimej ²⁰ a phenda leske: „Rajeja miro! Mangav tut, bister pre oda nalačhipen, so tuke kerdom oda džives, sar džahas het andral o Jeruzalem. Ma liker oda andre tiro jilo. ²¹ Se me, tiro služobníkos, džanav, hoj kerdom binos. Ale adadžives avav ešebno anglal tu la Jozefoskra famelijatar, rajeja miro the kralina.“

²² Androda o Abišaj, la Cerujakro čhavo, phenda: „Či na majinel o Šimej te merel vaš oda, hoj košelas le RAJESKRE pomazimen kralis?“

²³ Ale o David phenda: „So te kerel tumenca, čhave la Cerujakre, hoj adadžives ačhen mange pre oda, so kamav te kerel? Adadžives majinel te el vareko murdardo andro Izrael? Či so, me na džanav, hoj som adadžives kralis upral o Izrael?“

²⁴ Paļis phenda le Šimejoske: „Na mereha!“ A kada leske phenda o David la veraha.

O David presikavel o jileskeriben le Mefibošetoske

²⁵ The le Sauloskro čhavo o Mefibošet avla anglo David. Akorestar, sar o David gela het, ov peske na thovelas (na morelas) o pindre, aňi na rajbinelas pal peste o gada a na strihinelas e brada dži akor, medik na avla pale o David.

²⁶ Sar avla andral o Jeruzalem anglo David, ov leske phenda: „Mefibošet, soske na avlal manca?“

²⁷ Ov odphenda: „Se tu džanes, hoj me na phirav pro pindre. Phendom mire sluhaske, hoj te thovel o sedlos pro somaris, bo kamłom te džal le kraliha, ale ov man oklaminda. ²⁸ A ov tuke pre mande namištes vakerelas, rajeja the kralina miro. Ale tu, rajeja miro the kralina, sal sar le Devleskro aňjelos. Ker avke, sar tu kames.

²⁹ Se cali miri dadeskri famelija peske tutar na zaslužinel nič, ča te merel. Ale tu domukłal tire služobníkoske te bešel pašal tiro skamind. So mek šaj buter kamav tatar?“

30 O David leske phenda: „Pre soste buter lava? Prikazinav tuke the le Cibaske te rozđelinel peske o malī.“

31 O Mefibošet odphenda le Davidoske: „Mi lel peske kajte savoro, prekal mande hin oda dos, hoj miro raj the kralis avla khere bachtales.“

O David presikavel o jileskeriben le Barzilajoske

32-33 O Gileadčanos Barzilaj sas andral o gav Rogelim, so hin paš o Machanajim. Ov sas igen phuro, sas leske ochtovardeš (80) berš. Sas barvalo murš, savo dodelas o chaben prekal o kralis, medik sas andro Machanajim. The o Barzilaj avla le kraliha tele dži paš o Jordan, hoj les odarik te prelidžal. **34** O David phenda leske: „Av manca khere andro Jeruzalem a ode man pal tute postarinava.“

35 O Barzilaj leske odphenda: „Keci berš mek dživava, hoj te džav tuha, kralina, andro Jeruzalem? **36** Adadžives mange hin ochtovardeš (80) berš. Andre nisoste man imar nane radišagos. Imar na džanav, so hin chutno a so na, aňi na došunav o gilavipen le muršengro the le džuvlengro. Soske tuha džava? Se tiro služobnikos tuke ela ča pro pharipen. **37** Džava tuha, kralina, mek sikra pal o Jordan, ale soske tu, kralina, man kames te del ajsi odmena? **38** Domuk mange, hoj man te visarav pale andre miro foros a ode te merav paš o hrobos mire dadeskro the mira dakro. Ale hin kade jekh tiro služobnikos o Kimham, savo dureder džala tuha,

rajeja the kralīna miro. Ker leske avke, sar tuke hin pre dzeka.“

³⁹ O David phenda: „Akor mi avel manca o Kimham a me leske kerava avke, sar tuke hin pre dzeka. Savoro, so kames, kerava prekal tu.“ ⁴⁰ Palīs savore manuša the o David pregele prekal o Jordan. Avke ov čumidļa le Barzilaj, požehnīndā les a ov pes visardā khere.

O Izrael the e Judsko pes vesekedinen pal o David

⁴¹ O kralīs o David džalas dureder andro Gilgal a o Kimham leha. Le kralīs preligende savore manuša andral e Judsko the jepaš Izrael.

⁴² Savore murša andral o Izrael avle ko kralīs a phučle lestar: „Soske tut čorde amare phrala andral e Judsko a preligende tut, tira famelija the savore tire muršen prekal o Jordan?“

⁴³ Androda savore murša andral e Judsko phende le muršenge andral o Izrael: „Oda vašoda, bo hino amenge famelija. Soske san cholāmen? Odchalām vareso le kralistar, abo diņa amen ov varesave dari?“

⁴⁴ O Izraeliti lenge odphende: „Amen hin dešvar buter pro kralīs pravos sar tumen. Soske amen dikhlan tele? Se amen ešebna phendām, hoj anaha pale amare kralīs!“

Ale o manuša andral e Judsko sas zoraleder andro lava sar o murša andral o Izrael.

20

O Šeba pes vzburinel

¹ Akor sas ode the jekh nalačho murš o Šebas, le Bichriskro čhavo, savo sas Benjaminčanos. Ov zatrubinda pro rohos a phenda:

„Amen nane nič jekhetane le Davidoha, aňi ňisavo dědictvos le Izajoskre čhaha!

Izraelitale, džan sako andre peskro stanos!“

² Avke savore murša andral o Izrael odgele le Davidostar a džanas pal o Šebas. Ale o murša andral e Judsko pes ĩikerenas peskre kralistar le Jordanostar dži paš o Jeruzalem.

³ Sar o David avla andre peskro kher andro Jeruzalem, iila ole deše romnjen-služobničken, saven mukla, hoj pes te starinen pal o palacis, a thoda len andro kher, kaj len stražinenas. Starinelas pes pal lende, ale na pašłolas lenca buter. On sas dži o meriben zaphandle andro kher a dživenas ode sar vdovi.

⁴ Avke o David phenda le Amasoske: „Hin tut trin džives pre oda, hoj te vičines kade le muršen andral e Judsko a av the tu kade!“ ⁵ Palis o Amasa gela len te vičinel, ale na dolíkerda oda časos, so les diňa o David.

⁶ Akor o David phenda le Abišajoske: „Akana amenge kerela o Šebas goreder sar angloda o Absolon. Vašoda le mire muršen a dža pal leste, hoj peske te na arakhel bare fori zorale murenca a te na denašel amenge.“

O Joab murdarel le Amasa

⁷ Le Joaboskre murša, o Keretana, o Pileťana the savore zorale murša gele avri andral o Jeruzalem a džanas pal le Bichriskro čhavo Šebas.

⁸ Sar imar sas paš e bari skala paš o Gibeon, o Amasa avelas ke lende. Pro Joab sas urde o slugadīka gada le sirimoha a e šabla leste sas priphandlī andro sirimos. Sar džalas ko Amasa, peļa leske e šabla avri.

⁹ O Joab phučla le Amasostar: „Sar sal, phrala miro?“ A chudňa les le čače vasteha la bradatar, avke sar te les kamļahas te čumidel. ¹⁰ Ale o Amasa na dikhla, hoj le Joaboste hin andro vast e šabla, a o Joab demada leske e šabla andro per. Demada andre leste avke, hoj o goja leske pele avri pre phuv. O Amasa takoj muļa pro than a ov les na mušinda pale te demel.

Avke o Joab the ūeskro phral o Abišaj džanas dureder pal o Šebas. ¹¹ Paļis vareko le Joaboskre terne muršendar ačhiļa paš o Amasoskro ūelos a zvičinda: „Ko likerel paš o Joab the paš o David, mi džal pal o Joab!“ ¹² O Amasa pašlolas andro rat pre phuv maškar o drom. Sar jekh le Joaboskre muršendar dikhla, hoj o manuša zaačhen a dikhen pre leste, odcirdňa les pre maļa a čhiđa pre leste o plaštos, bo dikhla, hoj dojekh zaačhelas paš leste. ¹³ Sar les ile pal o drom, savore murša dureder džanas le Joaboha pal o Šebas.

E godaver džuvli zachraňnel o foros Abel

¹⁴ O Šebas pregela prekal savore izraelika kmeņi dži paš o foros Abel-Bet-Maacha. Savore andral e Bichriskri famelija pes zgele a džanas pal leste andro foros. ¹⁵ Sar le Joaboskre murša šunde, hoj o Šebas hino ode, rozačhade pes pašal o foros a džanas pre leste. Vašoda, hoj pes

te dochuden andro foros, hordinenas e čik the e poši pašal o avrune muri a kopalinenas telal o muri, hoj te peren tele. ¹⁶ Androda varesavi godaver džuvli andral o foros phenda: „Mištes šunen! Phenēn le Joaboske, hoj te avel ke ma, bo kamav leha te vakerel!“ ¹⁷ Sar o Joab gela ke odi džuvli, oj lestar phučla: „Tu sal o Joab?“

„He, me som,“ odphenda.

Oj leske phenda: „Sun, so vakerela tiri služobnička.“

„Vaker! Šunav tut,“ odphenda o Joab.

¹⁸ Avke oj phenda: „Varekana pes kavke vakerelas: ‚Te kames tut vareso te dodžanel, dža a dophuč tut andro Abel,‘ a pal oda the ker. ¹⁹ Amen hin savorenca o smirom. Sam pačivale Izraeliti! Soske kamen te zničinel o foros, so hino sar e daj andro Izrael? Soske kamen te zničinel le RAJESKRO dědīctvos?“

²⁰ „Na, šoha!“ odphenda o Joab. „Pača mange, me na kamav te zalel aňi te zničinel tumaro foros! ²¹ Nane oda avke. Ale le Bichriskro čavo o Šebas, savo hino andral o verchi le Efrajimoskre, pes vzburinda pro kralis David. Den mange les a me džava het andral o foros.“

„Mištes, leskro šero tuke prečhivava prekal o muros,“ phenda e džuvli le Joaboske.

²² Palis odi džuvli prevakerda peskra godaha ke savore manuša andre oda foros. Avke on le Šebasoske odchinde o šero a čhida prekal o muros le Joaboske. Akor o Joab zatrubinda pro rohos a savore odgele pašal o foros, sako andre peskro stanos. A o Joab pes visarda pale ko kralis andro Jeruzalem.

Le Davidoskre služobnika

²³ O Joab līdžalas savore slugađen andro Izrael a o Benajah, le Jehojadoskro čhavo, sas velitelis le Kerefanenge the le Pilefanenge. ²⁴ O Adoram līdžalas o buča, andre save ispidenas le manušen te kerel, a o Jošafat, le Achiludoskro čhavo, sas uradníkos. ²⁵ O Šejah sas pisaris a o Cadok the o Ebjatar sas rašaja. ²⁶ The o Iras andral o Jair sas rašaj le Davidoskro.

21

Efta murša meren vaš o Gibeončana

¹ Sar o David kralinelas, sas bokh, so likerelas trin berš pal peste. Akor o David rodelas ko RAJ, soske ada hin, a ov leske odphenda: „O Saul the leskri famelija hine vinnovata vaš o rat le Gibeončanengro.“

² O manuša andral o Gibeon na sas Izraeliti, on sas posledna le Amorejčanendar, savenge o Izraeliti dine lav, hoj len na murdarena. Ale o Saul kerelas savoro pre oda, hoj len te murdarel avri, bo kamla, hoj e phuv te ačhel ča prekal e Judsko the Izrael. Vašoda o David peske diňa te vičinel le Gibeončanen a vakerelas lenca. ³ Phučla lendar: „So prekal tumende te kerav, hoj te aven amenca lačhe, hoj te žehňinen le RAJESKRE manušenge?“

⁴ O Gibeončana phende: „Amenge na džal pal o rup abo pal o somnakaj le Sauloskro the leskra famelijakro, aňi pal oda, hoj varekas te murdaras andral o Izrael.“

„So phenena, oda kerava,“ phenda lenge o David.

⁵ Avke phende le kraliske: „O Saul amen kamla te murdarel avri, hoj te na ačhel ňiko amendar andre izraeliko phuv. ⁶ Vašoda de amenge leskre čhavendar efta muršen. Amen len murdaraha anglo RAJ andre Gibea, kaj kralinelas o Saul, savo sas le RAJESKRO avrikidlo.“

„Dava tumenge len,“ phendā o kralis.

⁷ Ale o kralis lenge na diňa le Mefibošet, le Jonatanoskre čhas, le Sauloskre vnukos, angle vera, so ile jekh avreske anglal o RAJ o David le Jonatanoha. ⁸ O David iľa le duje Sauloskre čhaven le Armoni the le Mefibošet. Lengri daj sas e Ricpa, le Ajoskri čhaj. A mek iľa the le pandže čhaven le Sauloskra čhatar la Merabatar, save la sas le Adrijeloha, savo sas o čhavo le Barzilajoskro andral e Mechola. ⁹ Diňa len andro vasta le Gibeončanenge, save len murdarde pro verchos anglo RAJ. Ode savore efta jekhetane pele a mule andre ešebna dživesa, sar pes skidelas o jačmeňis.

¹⁰ Le Ajoskri čhaj e Ricpa iľa o gono a rozphundradá les anglal peste pre skala akorestar, sar chudňa e žatva, dži akor, medik na diňa o brišind. Na domukla, hoj o čirkle pre lengre ūtela te bešen prekal o džives a o dziva džviri prekal e rat.

¹¹ Sar le Davidoske phende, so kerđa le Ajoskri čhaj e Ricpa, savi sas romni-služobnička le Sauloskri, ¹² o David gelā te lel le Sauloskre the le Jonatanoskre kokala le manušendar andral o Jabeš-Gilead, save len ile pal o placos andral o Bet-Šan, kaj len o Filištinci figinde andre oda

džives, sar murdarde le Saul pro verchos Gilboa.
 13 Odligenda odarik o kokala le Sauloskre the le Jonatanoskre a skidle the o kokala ole efta dženengre, save sas murdarde.

14 O kokala le Sauloskre the le Jonatanoskre parunde andro hrobos leskre dadeskro, savo pes vičinelas Kiš, andre phuv le Benjaminčanengri paš e Cela. Kerde savoro avke, sar lenge phenda o kralis. A paļis o Del šunda avri lengro mangipen vaš e phuv.

O maribena le muršenca andral e fajta Rafah

15 Pale pes chudle o Izraeliti te marel le Filištincanca. O David gelā peskre muršenca pro mariben pro Filištinci, ale o David sas strapimen. 16 Sas ode the o Jišbi-Benob, savo sas le obrendar. Leskri kopija sas phari vaj trin the jepaš kili a pašal leste sas phandli e nevi šabla. Phenda, hoj murdarela le David. 17 Ale o Abišaj, la Cerujakro čhavo, avla le Davidoske te pomožinel. Ov le Filištincos demađa a murdarda. Akor o murša ile vera a phende le Davidoske: „Naštī aves amenca andro mariben, hoj te na murdares e momeli le Izraeloskri.“

18 Paloda sas pale o mariben le Filištincanca andro Gob. Akor o Sibechaj andral e Chuša murdarda le Saf, savo sas le obrendar.

19 Palis andro aver mariben le Filištincanca andro Gob o Elchanan, o čhavo le Jaireskro* andral o Betlehem, murdarda le Golijaš andral o Gat. O kašt leskra kopijakro sas ajsa thulo sar o kašt le strojoskro, pre savo pes keran o pochtana.

---

* **21:19** 21,19 Abo: le Jaare-Oregimoskro

²⁰ Sar sas pale o mariben andro Gat, sas ode igen učo murš, saves sas bišuštar (24) angušta, bo sas les pro vasta the pro pindre po šov angušta. The ov sas le obrendar. ²¹ Ale sar asalas avri le Izraeliten, murdarda les o Jonatan, o čhavo le Šimeoskro, le Davidoskre phraleskro.

²² Kala štar murša sas le obrendar andral o Gat a o David the leskre murša len murdarde.

22

Le Davidoskri gili

¹ O lava kala giľakre giľavelas o David pre pačiv le RAJESKE andre oda džives, sar les cirdňa avri andral e zor savore leskre ňeprijaťelendar the le Saulostar:

² „O RAJ hino miri skala,
miro zoralo kher the miro zachrancas.

³ Miro Del hin miro zoralo bar, ke savo denašav,
miro štitos, miro hrados the miro zor, savi man zachraňinel.

Miro zachrancas, tu man zachraňindal le marib-naskre muršendar.

⁴ Vičinav ko RAJ, savo hino hodno te lel e chvala,
a som zachraňimen mire ňeprijaťelendar.

⁵ Začhide man o vlni le meribnaskre,
zaučharde man o zorale paňa.

⁶ Phandle man o lani le hroboskre,
obklučinde man o pasci le meribnaskre.

⁷ Sar somas andro pharipen,
vičinavas pro RAJ, pre miro Del.

Andral peskro Chramos šunda miro hangos,
miro viskišagos avla dži andre leskre kana.

⁸ E phuv pes čhalad̄a a razisačila,
čhalade pes o zakladi le ňeboskre,
bo ov sas cholamen.

⁹ O thuv leske džalas andral o nakh,
andral o muj e jag, so savoro zlabarel,
o jagale angara labonas lestar.

¹⁰ Otkerda o ňebos a avla tele,
e kali chmara sas tel leskre pindre.

¹¹ Bešla pro cherubos a įecinelas,
sikada pes pro kridli la balvajakre

¹² a le kalipnaha pes učharda,
le kale chmarendar peske kerda stanos.

¹³ Leskre švetlostar labonas angle leste o jagale
angara.

¹⁴ Palis o RAJ hermindā andral o ňebos
a o hangos le Nekbaredere Devleskro ſundila.

¹⁵ Livinda peskre ſipi a roztradna le
ňeprijateļen,

bičhadā o bleski a denašenas.

¹⁶ O hlbini le moroskre pes sikade,
o zakladi la phuvakre sas odučharde,
bo o RAJ pokarhindā
a phurdla peskre dichoha andral o nakh.

¹⁷ O RAJ upral nacirdna o vast,
chudna man a cirdna man avri andral o bare
paňa.

¹⁸ Zachraňinda man le zorale ņeprijateļendar,
save man naſti avri ačhenas,
bo sas zoraleder sar me.

¹⁹ Avle pre mande, sar somas andro pharipen,
ale o RAJ man chraňinelas.

²⁰ Anda man avri pro baro than,
zachraňinda man, bo som leske pre dzeka.

21 Vaš miro spravodlišagos man o RAJ diňa odmena,
visardā mange pale vaš o žužipen mire vastengro.

22 Bo lickeravas man pal o droma le RAJESKRE a na odvisardom man mire Devlestār.

23 Se savore leskre zakoni hine angle mire jakha a leskre lavendar man na visardom.

24 Somas žužo angle leste

a zlickeravas man le binostar.

25 O RAJ man diňa odmena vaš miro spravodlišagos

the vaš oda, hoj som žužo andre leskre jakha.

26 Ko žužejileskro sal the tu žužejileskro, ko pačivalo sal the tu pačivalo;

27 ko žužo sal the tu žužo, ale oles, ko hino previsardo andre peskro jilo, zachudeha tire godaveripnaha.

28 Bo tu zachraňnes le pokornen, a tire jakhenga dikhes pro barikane, hoj len te pokorines.

29 RAJEJA, tu sal miri momeli; o RAJ mange švicinel andro kalípen.

30 Tuha šaj džav the pre armada, mire Devleha prechučava the o muros.

31 Le Devleskro drom hino dokonalo, le RAJESKRO vakeriben hino bi e mel, ov hin o šítos olenge, ko ke leste denašen.

32 Bo ko hin o Del, te na o RAJ?

Ko hin e Skala, te na amaro Del?

33 O Del hino miro zoralo hrados

a chraňinel man pre mire droma.

³⁴ Diňa man pindre sar le jeleňis
a ačhadá man pro uče thana.

³⁵ Sikavel mire vasten te marel pes,
del man zor tē nacirdel o brondzuno lukos.

³⁶ Diňal man štitos, so man ochraňinda,
a tiro lačhipen mandar kerda bares.

³⁷ Kerdal mire pindrengē lačho drom, hoj te na
perav.

³⁸ Džava pal mire ňeprijaťela
a na avava pale, medik len na zničinava.

³⁹ Domardom len avke, hoj našti uštenas,
pele mange tel o pindre.

⁴⁰ Urdal man andre zor le maribnaskri
a kerdal, hoj mire ňeprijaťela anglal mande te
bandon;

⁴¹ Tu keres, hoj mire ňeprijaťela te denašen
mandar,

a me zničindom olen, ko man našti avri ačhenas.

⁴² Mangenas, ale ňiko len na zachraňinda;
vičinenas pro RAJ, ale ov lenge na odpheňda.

⁴³ Rozpučindom len
sar o prachos pre phuv.

Uštaravas a phiravas pal lende
sar pal e čik pre ulīca.

⁴⁴ Zachraňineha man olendar, ko pes pre ma
vzburinde,

ačhaveha man šereske upral o narodi.

O manuša, saven na prindžaravas, mange akana
služinen.

⁴⁵ O manuša andral aver narodi daratar bandon
anglal ma

a šunen man pre dojekh lav.

46 Našade e zor

a daraha aven avri andral peskre zorale thana.

47 O RAJ dživel!

Mi džal e chvala mira Skalake!

Av barardo, Devla miro,

Skalo miri, Spasitelina miro!

48 Ó, Devla, tu vaš ma zaačhes

a čhives tele le naroden angle mande.

49 Tu sal miro zachrancas

a cirdes man avri mire řeprijatelelendar.

Tu man hazdes upral ola, ko pre ma džan,

a cirdes man avri andral o vasta le maribnaskre
muršengre.

50 Vašoda tut, RAJEJA, lašarava maškar o narodi
a gilavava o žalmi pal tiro nav.

51 Tu des tire kraliske o bare viťazstva;
presikaves o verno kamiben tire pomazimen
kraliske,
le Davidoske the leskre čhavenge pro furt.“

23

O posledna lava le Davidoskre

1 Kala hine o posledne lava, so phendā o David o čhavo le Izajoskro; o lava le muršeskre, saves o Del upre hazdňa, savo sas pomazimen le Jakoboskre Devlestар a oblubimen lavutaris andro Izrael, savo sthovelas o giľa:

2 „O Duchos le RAJESKRO vakerel prekal ma a leskre lava hine mange pre čhib.

³ O Del le Izraeloskro, e skala le Izraeloskri,
mange phenda:
,Oda, ko spravodlivones vladňinel upral o
manuša
a oda, ko vladňinel andre sveto dar anglo Del,
⁴ hino sar o švetlos tosara,
sar avel avri o kham bi o chmari;
sar o švetlos pal o brišind, savestar barol e čar.'
⁵ Či nane miri famelija ajsi anglo Del?
Phandla manca e večno zmluva,
savi pes soha na prephagela aňi na čerinela.
Ov hino andre savoreste miro zachrancas,
dela man savoro, so lestar kamava.
⁶ Savore bijedevleskre hine sar o trni, so hine
čhide pre sera,
so ňiko na chudel andro vast,
⁷ ale ko kamľahas pes lendar te chudel,
mušinel te lel o trast, abo la kopijakro kašt.
Ena zlabarde pre oda than, kaj hine.“

Le Davidoskre zorale murša

⁸ Kala hine o nava le Davidoskre zorale
muršengre:

Ešebno sas o Jošeb-Bašebeť* andral o
Tachemon, savo sas vodcas le Trine muršengro.
Ov la kopijaha murdarda 800 muršen.

⁹ Dujto murš ole Trinendar sas o Eleazar, o
čhavo le Dodoskro, o potomkos le Achoachoskro.
Ov sas le Davidoha akor, sar le Filištincen, save
pes ode zgele, vičinenas pro mariben. Sar
o Izraeliti denašenas lendar, ¹⁰ ov geļa ode a
marelas le Filištincen. Ajci pes lenca marelas,
hoj imar aňi našti phundravelas o vast, hoj te

---

* **23:8** 23,8 Abo: Išbošet

mukel e šabla. Andre oda džives len o RAJ diňa baro viťazstvo. Paľis pes o manuša visarde pale ko Eleazar ča vašoda, hoj peske te skiden upre o veci pal o mule.

¹¹ Trito murš ole Trinendar sas o Šamah, o čavo le Ageoskro andral o Harar. Sar pes o Filištinci zgele paš o Lechi pre maľa, kaj sas e šošovica, o manuša lendar denašle het, ¹² ale ov ačhelas maškar e maľa, chraňinelas la a murdarda le Filištincen. Avke o RAJ diňa le Izrael baro viťazstvo.

¹³ Jekhvar, sar pes skidelas o ulipen, trin džene le Tranda (30) zorale muršendar gele ko David andre jaskiňa Adulam. A e filištíniko armada peske kerďa taboris andre le Refajengri dolina.

¹⁴ Akor o David sas andre pevnosť pro verchi a o filištínika slugaďa sas andro Betlehem. ¹⁵ O David sas igen smedno a phenda: „Ko man dela te pijel paňi andral e chaňig, so hiňi paš e brana andro Betlehem?“ ¹⁶ Avke pes ola trin džene premarde prekal o taboris le Filištincengro a cirdle o paňi andral e chaňig, so sas paš e brana andro Betlehem, a ande le Davidoske. Ale ov na kamelas oda paňi te pijel a čhordá les avri pre pačiv le RAJESKE ¹⁷ a phenda: „O RAJ man mi chraňinel, hoj te kerav kajso vareso! Bo oda hin o rat le muršengro, save gele te anel oda paňi, kajte lenge džalas pal o dživipen.“ Avke o David na kamelas oda paňi te pijel.

Kada hin, so kerde ola trin zorale murša.

¹⁸ Le Joaboskro phral o Abišaj, saveske sas daj e Ceruja, sas vodcas le Tranda muršenge. Andre jekh mariben murdarda trin šel (300) muršen la

kopijaha a avke leskro nav sas baro maškar ola Tranda. ¹⁹ Paš ola Tranda les sas pačiv a ačiliča lengro vodcas, ale the avke na sas ajso sar okla Trin.

²⁰ O Benajah, o čhavo le Jehojadoskro andral o Kabceel, sas zoralo murš, savo kerelas but bare veci. Ov murdarda duje nekzoraleder muršen andral o Moab. Jekhvar, sar delas o jiv, gelā andre chev, kaj sas o levos, a murdarda les. ²¹ Murdarda the jekhe igen bare muršes andral o Egipt. Kajte le Egiptanoste sas andro vast e kopija a le Benajoste sas ča e pacas, cirdňa le Egiptanoske avri andral o vast e kopija a murdarda les laha. ²² Kada kerda o Benajah, o čhavo le Jehojadoskro, a kaleha peske kerda baro nav, avke sar ola Trin. ²³ Sas les buter pačiv sar ole Tranda, kajte na sas jekh le Trinendar. O David les ačhadā upral peskre stražci.

- ²⁴ Maškar ola Tranda murša sas the kala:
o Asahel, le Joaboskro phral;
- o Elchanan, le Dodoskro čhavo, andral o Betlehem;
- ²⁵ o Šamah andral o Charod;
- o Elikas andral o Charod;
- ²⁶ o Chelec andral o Palet;
- o Iras, le Ikešoskro čhavo, andral e Tekoa;
- ²⁷ o Abiezer andral o Anatot;
- o Mebunaj andral e Chuša;
- ²⁸ o Calmon le Achoachendar;
- o Mahraj andral e Netofa;
- ²⁹ o Cheleb, le Baanoskro čhavo, andral e Netofa;
- o Itaj, le Ribajoskro čhavo, andral e Gibea;

30 o Benayah andral o Piraton;
 o Hidaj andral o Gaašiskre dolini;
 31 o Abi-Albon andral e Araba;
 o Azmavet andral o Bachurim;
 32 o Eljachbas andral o Šaalbon;
 le Jašenoskre čhave o Jonatan
 33 the o Šamah andral o Harar;
 o Achijam, le Šararoskro čhavo, andral o
 Harar;
 34 o Elifelet, le Achasbajoskro čhavo, andral
 e Maacha;
 o Achitofel, le Eliamoskro čhavo, andral o
 Gilon;
 35 o Checraj andral o Karmel;
 o Paaraj andral e Arbi;
 36 o Jigal, le Natanoskro čhavo, andral e
 Coba;
 o Bani andral o Gad;
 37 o Celek andral o Amon;
 o Nachraj andral o Beerot, o zbrojnošis le
 Joaboskro, la Cerujakro čhavo;
 38 o Ira andral o Jitri;
 o Gareb andral o Jitri
 39 the o Chetitos o Urijaš;

On savore sas jekhetane tranda the efta (37) murša.

24

O David zgenel le manušen

¹ O RAJ pale cholisalila pro Izraeliti. Kerdá
 pre lende upre le David, hoj te džal te zgenel le
 manušen andral o Izrael the andral e Judsko.

² O kralis phenda le Joaboske the le velitelenge upral leskri armada: „Predžan pal savore kmeňi andro Izrael le Danostar dži paš e Beer-Šeba a zgenen le manušen, hoj te džanav, keci hine.“

³ Ale o Joab phenda le kraliske: „Mi kerel lendar o RAJ, tiro Del, šelvar ajci sar hine a tu oda the dikhes pre tire jakha. Ale soske kames oda te kerel, raja miro the kralina?“

⁴ Ale o kralis peske ačhelas pre oda, so phenda le Joaboske the le velitelenge upral o slugada. Avke o Joab the o veliteľa odgele le kralistar te zgenel le manušen andro Izrael.

⁵ Pregele prekal o Jordan a chudle le Aroerostar the le forostar, so sas maškar e dolina. Odarik gele prekal e phuv Gad a palis dži paš o foros Jazer. ⁶ Palis avle andre phuv Gilead the andro foros Kadeš, andre le Chetitanengri phuv, a odarik gele andro Dan a palis andro phuva pašal o foros Sidon. ⁷ Palis gele ko ohradzimen foros Tir the ke savore Chivijengre the Kanaančanengre fori. Odarik gele andre Beer-Šeba, andre judsko pušta Negev.

⁸ Avke phirenas pal cali phuv a pal o eňa (9) čhon the biš (20) džives avle pale andro Jeruzalem. ⁹ O Joab avla a phenda le Davidoske: „Andro Izrael hin 800 000 murša, a andre Judsko hin 500 000 murša, save pes džanen te marel.“

¹⁰ Paloda, sar zgende le manušen, o David pes šunelas vinnovato a phenda le RAJESKE: „Kerdom igen baro binos angle tu. Akana tut mangav, RAJEJA, odmuk mange kada binos, bo na kerdom oda godaha!“

¹¹ Sar o David tosara uštiла, o RAJ phenda le Davidoskre prorokoske le Gadoske, ¹² hoj te phenel le Davidoske: „Kada phenel o RAJ: ,Dav tut te kidel peske avri trine vecendar a me kerava oda, so tuke kideha avri.’ “

¹³ Avke o Gad avla ko David a phenda: „Kames, hoj te avel andre tiri phuv efta berš bokh? Abo kames trin čhon te denašel tire řeprijatelelendar, save tut prenasledinena? Abo kames, hoj te avel andre tiri phuv trin džives o meribnaskro nasvaliben? Akana tut rozgondolin a phen mange, so te phenel oleske, ko man ke tu bičhadā.“

¹⁴ O David phenda le Gadoske: „Som andro baro pharipen! Radeder kamav, hoj man te marel o RAJ, bo ov hino igen milostivo, sar hoj man te maren o manuša.“ ¹⁵ Vašoda o RAJ domukla pro Izrael o meribnaskro nasvaliben ole tosarastar dži oda časos, so sas pre oda dino. Avke andre cali phuv Izrael le Danostar dži paš e Beer-Šeba mule 70 000 manuša. ¹⁶ Sar o aňjelos imar nacirdna peskro vast, hoj te dukhavel o Jeruzalem, le RAJESKE sas pharo vaš oda nalačhipen a phenda le aňjeloske, savo murdarelas le manušen: „Preach! Odle o vast!“ O aňjelos le RAJESKRO sas ipen akor paš o humnos le Aravnoskro le Jebusejoskro.

¹⁷ Sar o David dikhla le aňjelos, savo murdarel le manušen, phenda le RAJESKE: „Me kerdom binos. Me, o pastjeris, som vinnovato! On hine ča bakrore, on na kerde nič! Mangav tut, mar man the mira famelija.“

¹⁸ Andre oda džives avla o Gad ko David a phenda leske: „Dža upre a ačhav oltaris le

RAJESKE pre le Aravnoskro humnos.“ ¹⁹ O David gelā a kerda avke, sar o RAJ prikazinda prekal o Gad. ²⁰ Sar dikhla o Aravnah, hoj avel ke leste o kralis peskre služobnikenca, avla anglat leste a bandila le mujeha dži pre phuv.

²¹ „Soske avel o kralis, miro raj, ke mande?“ phučla lestar.

„Kamav te cinel tatar o humnos,“ odphenda o David, „hoj te ačhavav le RAJESKE oltaris, hoj te preačhel kada meribnaskro nasvaliben.“

²² „Mi lel miro raj the kralis peske savoro, so kamel, a mi obetinel ode,“ phenda o Aravnah le Davidoske. „Dikh, hin kade gurumna pre labardi obeta the o sersamos, saveha pes prečhivkerelas o zrnos, the o jarmi* le guruvengre pre jag. ²³ Ó, kralina! Kada tuke savoro dav me, o Aravnah. Mi el le RAJES, tire Devles, andre tute kamiben.“

²⁴ Ale o kralis leske phenda: „Kada na! Kamav tatar te cinel a te počinel. Na anava le RAJESKE, mire Devleske, labarde obeti, save man nič na molas.“ Avke o David cinda oda humnos the o gurumna vaš o penda (50) rup, ²⁵ ačhadala le RAJESKE oltaris a anda leske o labarde the o smiromoskre obeti. Akor o RAJ šunda avri o modlitbi vaš e phuv a o meribnaskro nasvaliben andro Izrael zaačhila.

---

* **24:22** 24,22 O kašt, so pes thovelas pre meň le džvirenge, hoj te cirden o verdan.

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022
Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib. This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849